

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA DUDINCE

Z A D A N I E

Jún 2017

Základné údaje

Názov dokumentácie

Územný plán mesta Dudince – Zadanie

Obstarávateľ dokumentácie

Mesto Dudince

v zastúpení: PaedDr. Dušan Strieborný, primátor mesta

prostredníctvom odborne spôsobilej osoby

podľa § 2a Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

Ing. arch. Pavol Bugár, reg.č. 264

Spracovateľ dokumentácie

ARCH-AT s.r.o., Š. Moyzesa 9585/41, 960 01 Zvolen, IČO: 43 954 154

V zastúpení konateľom Ing. arch. Beátou Mikušovou

OBSAH

1.	DÔVODY PRE OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU.....	4
2.	URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV ROZVOJA ÚZEMIA	5
3.	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	6
4.	POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE Z NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU NA ÚZEMIE OBCE VRÁTANE VÝSTUPOV ZO ZÁVÄZNEJ ČASTI	7
5.	ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCE V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA A POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA.....	14
6.	ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A PROGNOZY	17
7.	OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA URBANISTICKÚ KOMPOZÍCIU OBCE	20
8.	OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA OBNOVU, PRESTAVBU A ASANÁCIU OBCE.....	23
9.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ROZVOJA NADRADENÝCH A MIESTNYCH SYSTÉMOV DOPRAVY A KONCEPCIE TECHNICKÉHO VYBAVENIA	23
10.	POŽIADAVKY NA OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, KULTÚRNEHO DEDIČSTVA, NA OCHRANU PRÍRODNÝCH ZDROJOV A LOŽÍSK NERASTOV	33
11.	POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY TRÁS NADRADENÝCH SYSTÉMOV DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA A POŽIADAVKY NA REŠPEKTOVANIE OCHRANNÝCH PÁSIEM.....	36
12.	POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE NAJMÄ ZO ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA.....	39
13.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE S OHĽADOM NA HISTORICKÉ, KULTÚRNE, URBANISTICKÉ A PRÍRODNÉ PODMIENKY ÚZEMIA...	41
14.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A VÝROBY	42
15.	POŽIADAVKY Z HĽADISKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	44
16.	OSOBITNÉ POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY PÔDNEHO FONDU	46
17.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYMEDZENÝCH ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, KTORÉ JE POTREBNÉ RIEŠIŤ S PODROBNOSŤOU ÚZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY	47
18.	POŽIADAVKY NA URČENIE REGULATÍVOV PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA.....	47
19.	POŽIADAVKY NA VYMEDZENIE PLÔCH PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY	48
20.	POŽIADAVKY NA ROZSAH A ÚPRAVU DOKUMENTÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	48

1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

Mesto Dudince má spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu - Územný plán mesta Dudince vypracovaný v r. 2003, spracovateľom bol architektonicko-urbanistický ateliér Ing. arch. Marián Antal, Nová Dubnica, schválený dňa 27.11.2003 uznesením mestského zastupiteľstva č. 88/2003, ku ktorému boli spracované tri zmeny a doplnky: Zmeny a doplnky č. 1 schválené dňa 31.8.2005 uznesením č. 44/2005, zmeny a doplnky č. 2 schválené dňa 10.11.2009 uznesením č. 89/2009 a zmeny a doplnky č. 3 schválené mestským zastupiteľstvom dňa 12.9.2012 uznesením č. 55/2012.

Napriek tomu, že územný plán bol schválený v r.2003, po formálnej stránke nezodpovedá súčasnej platnej legislatíve, a vyhláške MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii z hľadiska štruktúry textovej časti a forme a obsahu grafickej časti, po obsahovej stránke nezodpovedá rozvojovým potrebám mesta a taktiež nie je v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorou je územný plán Veľkého územného celku Banskobystrický kraj a jeho zmenami a doplnkami – Zmeny a doplnky 2014 nie sú premietnuté do územnoplánovacej dokumentácie mesta.

V súčasnosti pri zabezpečovaní územného rozvoja mesta je potrebné mať územnoplánovaciu dokumentáciu, v ktorej sú určené rozvojové plochy pre výstavbu rodinných domov, občianskej vybavenosti, drobného priemyslu a služieb, pre rozvoj cestovného ruchu a s potrebnou technickou infraštruktúrou pre všetky rozvojové plochy. Samostatnú problematiku tvoria Kúpele Dudince, resp. územie mesta, na ktoré sa uplatňuje osobitný režim z dôvodu ochrany kúpeľného územia.

Dôvodom pre obstaranie nového územného plánu mesta je aktuálna požiadavka premietnuť súčasné i predpokladané rozvojové zámery mesta do komplexného územnoplánovacieho dokumentu s právnou záväznosťou a zosúladiť tieto zámery s cieľmi rozvojových a plánovacích dokumentov na úrovni nadradených dokumentácií, najmä ÚPN VÚC Banskobystrického kraja v znení jeho zmien a doplnkov, najmä v:

- koordinovanom riešení zabezpečenia územia dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- koordinovanom riešení stratégie rozvoja obce
- koordinovanom rozvoji obytnej a občianskej funkcie
- určení rozvojových priorít pre kúpeľnú vybavenosť
- určení priorít v oblasti životného prostredia
- vytvorení záväznej dokumentácie, v ktorej budú jednoznačne a presne naformulované rámcové podmienky pre vypracovanie projektov za účelom získania dotácií z podporných fondov a súčasne budú jasne a presne definované regulatívy pre výstavu.

Územný plán mesta Dudince určí regulatívy rozvoja mesta, zoznam verejnoprospešných stavieb pre časový horizont návrhového obdobia do roku 2040. Územný plán mesta bude spracovaný v zmysle Zákona č. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č.55/2001 Z.z.

Mesto Dudince s cieľom získať ucelenú územnoplánovaciu dokumentáciu zodpovedajúcu rozvojovým potrebám vypísalo verejnú súťaž na spracovanie územného plánu mesta. Súťažou bol vybraný spracovateľ a následne s ním bola uzatvorená zmluva o dielo na vypracovanie územného plánu mesta. Spracovateľom sa stala spoločnosť ARCH-AT s.r.o., Zvolen, hlavný riešiteľ Ing. arch. Beáta Mikušová.

2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia

Cieľom spracovania Územného plánu mesta Dudince je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení §1 Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Návrh rozvoja územia bude podriadený ochrane a rozvoju životného prostredia, ochrane kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia za predpokladu optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre Územný plán mesta Dudince je ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády SR č. 263/1998 zo dňa 9.6.1998 a následne boli spracované aktualizácie:

- Zmeny a doplnky Územného planú veľkého územného celku Banskobystrického kraja, schválené uznesením č. 611/2004, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN BBSK č. 4/2004, účinnosť nadobudlo 16.12.2004
- Zmeny a doplnky č.1/2007 Územného planú veľkého územného celku Banskobystrického kraja, schválené uznesením č. 222/2007, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN BBSK č. 6/2007, účinnosť nadobudlo 27.9.2007
- Zmeny a doplnky Územného planú veľkého územného celku Banskobystrického kraja, schválené uznesením č. 94/2010, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN BBSK č. 14/2010, účinnosť nadobudlo zo dňa 10.7.2010
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj - Zmeny a doplnky 2014, ktoré boli schválené uznesením Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja č. 84/2014 dňa 05.12.2014 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Banskobystrického samosprávneho kraja č.27/2014, ktoré nadobudlo účinnosť 16.01.2015.

Územný plán obce bude vychádzať zo zhodnotenia súčasného stavu mesta, z jeho rozvojových možností a z územnej a priestorovej disponibility.

Hlavnými úlohami pre riešenie územného plánu sú najmä:

- vytvoriť koncepciu rozvoja vo všetkých funkčných zložkách, pre stanovenie optimálnych podmienok pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce,
- rozvojovú koncepciu mesta vo všetkých jeho funkčných zložkách riešiť tak, aby boli zabezpečené optimálne podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj,
- rozvoj aktivít podriaďiť prírodným danostiam krajiny s cieľom zachovania jej environmentálnych hodnôt,
- vymedziť nové plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť,
- stanoviť zásady rozvoja hospodárskych aktivít vo vzťahu k zachovaniu environmentálnych hodnôt,
- dopravný systém obce riešiť vo vzťahu na nadradenú dopravnú sieť európskeho a celoštátneho významu, stanoviť zásady rozvoja dopravného systému v riešenom území,
- stanoviť zásady rozvoja technickej infraštruktúry vo vzťahu k rozvoju ťažiskových funkcií v území,
- navrhnuť podmienky ochrany prvkov územného systému ekologickej stability vo vzťahu k rozvojovým zámerom obce,

- stanoviť limity a regulatívy urbanistickej koncepcie a optimálneho usporiadania priestorovej štruktúry obce a jej katastrálneho územia,
- stanoviť prioritu a postupnosť realizácie verejnoprospešných stavieb.

Návrhovým obdobím bude rok 2040. Variantné riešenie sa bude týkať hlavne rozvojových plôch pre IBV a s tým súvisiace dopravné napojenie.

Prieskumy a rozbory a Krajinnookologický plán, ktoré tvoria podklad pre vypracovanie Zadania boli spracované v období december 2016 – máj 2017. Zadanie formuluje hlavné požiadavky a ciele rozvoja mesta, ktoré bude potrebné v ÚPN mesta riešiť.

Územný plán mesta Dudince je strategický dokument, ktorý podlieha v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinnému hodnoteniu.

V zmysle § 20 stavebného zákona sa stáva Zadanie zadávacím dokumentom pre spracovanie územného plánu mesta Dudince. Vyhotovenie Zadania zabezpečuje mesto ako obstarávateľ a schvaľuje ho mestské zastupiteľstvo po verejnom prerokovaní, vyhodnotení pripomienok a po vydaní súhlasného stanoviska podľa §20 zák. č. 50/1976 Zb. v platnom znení – stavebný zákon Okresným úradom v sídle kraja – Okresným úradom v Banskej Bystrici, odbor výstavby a bytovej politiky.

3. Vymedzenie riešeného územia

Mesto Dudince leží v okrese Krupina, v jeho južnej časti pri hranici s Nitrianskym krajom. Mesto sa rozprestiera na oboch brehoch vodného toku Štiavnica a urbanisticky a funkčne ho rozdeľuje cesta I/66, ktorá má medzinárodný význam a v úseku od hraničného mesta Šahy spája mesto Dudince s okresným a krajským mestom. Je súčasťou medzinárodnej turisticko - hospodárskej trasy Budapešť - Varšava v rámci európskej cestnej siete označenej E-77. Na cestu I/66 sa napája cesta III/2555, ktorá končí pri železničnej stanici a na ňu sa napája sieť miestnych komunikácií. Západnou častí katastrálneho územia prechádza cesta III/1550, ktorá však nezasahuje do urbanizovaného územia mesta a nemá ani vplyv na jeho riešenie.

Katastrálnym územím prechádza jednokoľajná neelektrifikovaná železničná trať Šahy - Zvolen, TÚ 3073.

Riešené územie je v súčasnosti administratívne vymedzené dvomi katastrálnymi územiami - Dudince a Merovce. Susednými katastrami sú na severovýchode k.ú. Dolné Terany, na severozápade Kostolné Moravce (obec Hontianske Moravce), zo západnej strany sú Hokovce, z južnej strany Slatina, na východnej strane Plášťovce, ktoré uzatvárajú okruh. K.ú. Merovce ako súčasť administratívneho mesta sa nachádza východne od k.ú. Dudince za železničnou traťou. Rozloha obce - oboch katastrálnych je 6,85 km², počet obyvateľov 1475 podľa sčítania SOBD k 31.12. 2011.

Dopravná dostupnosť mesta Dudince do okresného mesta Krupina vzdialeného 27,3 km je 25 minút, do krajského mesta Banskej Bystrice vzdialeného 78,1 km predstavuje časová dostupnosť 1 hod. 8 minút, čo je spôsobené výrazne excentrickou polohou mesta Dudince v rámci okresu Krupina a súčasne Banskobystrického samosprávneho kraja. Podľa sčítania obyvateľstva v r. 2011 sú Dudince najmenším mestom na Slovensku.

Geomorfologické podmienky

Územie mesta Dudince sa z fyzicko-geografického hľadiska rozprestiera na rozhraní Podunajskej nížiny a Slovenského stredohoria s reliéfom nížinných pahorkatín, nerozčlenených rovín,

stredne členitých, čo vytvára vhodné predpoklady na intenzívne hospodárske využitie územia. Reliéf kotlin a nív pozdĺž Štiavnice prechádza na východnej strane do nekrasových planín až vrchovitého reliéfu, na západnej strane od Štiavnice je reliéf nížinných pahorkatín.

Z hľadiska geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš 1978) je riešené územie zaradené v sústave geomorfologických celkov nasledovne:

1. Subprovincia : Vnútorne Západné Karpaty

Oblasť: Slovenské stredohorie

Celok: Krupinská planina

2. Subprovincia : Malá Dunajská Kotlina

Oblasť : Podunajská nížina

Celok : Podunajská pahorkatina

Oddiel: Ipeľská pahorkatina

Riešené územie sa nachádza na rozhraní dvoch geomorfologických jednotiek:

Krupinská planina je tvorená terciálnymi vulkanosedimentárnymi formáciami. Dominantným typom hornín sú rôzne druhy vulkanoklastík (tufy, tufity, andezity). Samotné andezity sú zastúpené okrajovo a sú mladšie než vulkanoklastiká. Krupinská planina predstavuje sopečné predhorie Štiavnických vrchov a Javoria. Má ráz mierne sklonenej úpäťnej plošiny. Skláňa sa pozvoľna k juhu, juhovýchodu a juhozápadu. Na zlomoch toky vymodelovali doliny, ktoré sú hlboké aj nad 200 m. Stredná časť je rozrezaná na vrchovinu a západná má charakter tabuľovej pahorkatiny. S nadmorskou výškou 300 - 800 m n.m. sa radí medzi nízke vysočiny.

Ipeľská pahorkatina nadväzuje na západný okraj Krupinskej planiny. Reliéf terénu má charakter nížinnej pahorkatiny a zvlnenej roviny, prechádzajúcej do úzkej poriečenej nivy Štiavnica. Najnižšia nadmorská výška je v južnom cípe okresu, pod mestom Dudince - 136 m n.m. Geologicky je budovaná terciálnymi sedimentmi. Litologická náplň je determinovaná okolitými neovulkanickými komplexmi na severe.

Klimatické pomery

Klimaticky územie patrí do teplej klimatickej oblasti, s priemernou ročnou teplotou +9 - +10 stupňov Celzia, okrsok teplý, mierne suchý s miernou krátkou zimou. Priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje hodnoty -2 až -3 °C, v mesiaci júl 18 - 19 °C. Dudince patria na Slovensku do oblasti s najdlhším počtom letných dní (15 °C a viac) - 128, ktoré trvajú od 15. mája do 15. septembra. Priemerné ročné úhrny zrážok sú 550 - 600 mm, pričom najvýdatnejšie zrážky sú v mesiaci máj a najmenej zrážok je v marci. Na území Dudiniec až 50 % dní v roku je bezvetrie, pričom v letnom období z dlhodobého pozorovania prevláda západný vietor, v zimnom období vietor východný. Podľa švajčiarskej klasifikácie sa Dudince začleňujú do klimatickoterapeutickej oblasti so stupňom stimulácie „0“, majú teda sedatívnu, utišujúcu klímu.

4. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti

Požiadavky vyplývajúce z návrhu ÚPN VÚC Banskobystrický kraj na územie obce.

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre Územný plán mesta Dudince je ÚPN VÚC, Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády SR č. 263/1998 zo dňa 9.6.1998

- Zmeny a doplnky Územného planú veľkého územného celku Banskobystrického kraja, schválené uznesením č. 611/2004, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN BBSK č. 4/2004, účinnosť nadobudlo 16.12.2004
- Zmeny a doplnky č.1/2007 Územného planú veľkého územného celku Banskobystrického kraja, schválené uznesením č. 222/2007, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN BBSK č. 6/2007, účinnosť nadobudlo 27.9.2007
- Zmeny a doplnky Územného planú veľkého územného celku Banskobystrického kraja, schválené uznesením č. 94/2010, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN BBSK č. 14/2010, účinnosť nadobudlo zo dňa 10.7.2010
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj - Zmeny a doplnky 2014, ktoré boli schválené uznesením Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja č. 84/2014 dňa 05.12.2014 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Banskobystrického samosprávneho kraja č.27/2014, ktoré nadobudlo účinnosť 16.01.2015.

Tento dokument vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu.

Limity a regulatívy vyplývajúce z riešenia územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa - záväzná časť "Územného planú veľkého územného celku Banskobystrický kraj" v znení jeho platných zmien a doplnkov sú záväzným dokumentom pre riešenie ÚPN mesta Dudince.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.2 Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemia, tak pre príslušný regionálny celok hierarchickým systémom pozostávajúcim z nasledovných skupín centier

1.2.7 podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny:

Tornaľa, Žarnovica, Dudince, Hriňová, Poltár, Tisovec

- 1.6 Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry

1.6.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:

- krupinskú rozvojovú os: Zvolen - Krupina - Šahy - hranica s Maďarskou republikou (v úseku Krupina - Šahy - hranica s Maďarskou republikou ako komunikačno - sídelnú os) na území Banskobystrického kraja,

- 1.7 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom

- 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,

- 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
 - 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
 - 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.8 V oblasti rozvoja cezhraničnej spolupráce - vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými regiónmi, mikroregiónmi, mestami a obcami, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce.

2. V oblasti hospodárstva

- 2.1 Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj,
- 2.2 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
 - 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
 - 2.2.6 zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji a ochranu viníc Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti pred ich zástavbou,
 - 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd,
- 2.4 Regionálny rozvoj
 - 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
 - 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov,
 - 2.4.8 zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním výkonnej technickej a dopravnej infraštruktúry,

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1.2 podporovať vypracovanie a schválenie legislatívnych noriem zameraných na manažment cestovného ruchu v SR na všetkých úrovniach - od celoštátnej až po jednotlivé obce,
- 3.1.3 rešpektovať navrhnuté územné členenie na regióny a subregióny cestovného ruchu,
- 3.1.5 podporovať a aktívne riešiť spoluprácu a koordináciu územného rozvoja cestovného ruchu v územiach v okolí hraníc susediacich samosprávnych krajov pri vytváraní
 - turisticko - rekreačného zázemia liečebných kúpeľov :
 - Dudince - Šahy - Santovka,
- 3.9 Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu

medzinárodného a národného významu:

3.9.9 kúpeľných miest Dudince, Brusno, Číž, Sliach a Kováčová, národného až medzinárodného významu

3.11 Zabezpečovať v liečebných kúpeľoch únosný podiel funkcie liečebnej, turisticko-rekreačnej, kultúrno-spoločenskej a ich funkčných plôch v súlade s platným Štatútom kúpeľného miesta

3.13 Podporovať rozvoj kúpeľných miest Brusno, Číž, Dudince, Kováčová, Sliach a Sklené Teplice za súčasného rešpektovania tvorby kúpeľného prostredia a ochrany kúpeľných území kúpeľných miest v súlade so Štatútmí kúpeľných miest a ich nasledujúcich zmien, schválených v uzneseniach vlády SR.

3.15 Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.

3.16 Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

4.1 Rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov.

4.5 Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability.

4.6 Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny.

4.7 Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:

4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),

4.7.4 medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná: „Poiplie“ (lokalita Ramsarského dohovoru) a „Biosferická rezervácia Poľana“ (Program UNESCO „Človek a biosféra“),

4.8 Zosúladňovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, resp. budovaním funkčných ekoduktov

4.9 Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...)

- 4.10 Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).
- 4.11 Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1 Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
- 5.5 Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.8 Podporovať ochranu
- areálov a historických objektov liečebných kúpeľov v kúpeľných miestach Brusno, Dudince, Číž, Kováčová, Sliač, Sklené Teplice,
- 5.9 Podporovať ochranu historických krajinných prvkov a komplexov (mestské parky, parky v areáloch kaštieľov a kúrií, kúpeľné parky a pod.).
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.1 V oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry

- 6.1.2.1 vybudovať novú trasu rýchlostnej cesty R3 v úseku hranica so Žilinským samosprávnym krajom - Kremnica - Šašovské Podhradie - Zvolen - Krupina - Šahy,
- 6.1.2.2 vybudovať súbežnú cestu s R3 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Krupina - Dolné Breziny pre dopravu vylúčenú z R3,
- 6.1.2.3 úseky, kde nová trasa R3 opúšťa trasu pôvodnej cesty I/66 rekonštruovať a využiť pre trasu súbežnej cesty s R3,
- 6.1.45 rešpektovať majetkové hranice Národnej diaľničnej spoločnosti a.s.
- 6.1.46 rešpektovať ochranné pásma rýchlostných ciest
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie

6.2 V oblasti rozvoja železničnej infraštruktúry

- 6.2.4 modernizovať hlavnú železničnú trať pre medzinárodnú turistickú dopravu Poľsko (Krakov) - Trstená - Vrútky - Banská Bystrica - Zvolen - Šahy - Maďarsko (Budapešť) v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja zlepšovaním územných a stavebnotechnických parametrov trate a s výhľadovou elektrifikáciou trate,

- 6.2.10 pri stavebnej činnosti v ochrannom pásme dráhy dodržiavať ustanovenia vyplývajúce s platnej legislatívy
- 6.2.11 pri rozvoji územia rešpektovať všetky súčasné zariadenia v správe Železníc Slovenskej republiky (ŽSR),
- 6.3 V oblasti rozvoja leteckej infraštruktúry
 - 6.3.4 v strediskách rekreácie a cestovného ruchu riešiť sieť heliportov pre pohotovostné lety leteckej záchranej služby, ostatných rýchlych zásahov a taxislužby,
- 6.5 Utvárať podmienky na ochranu územia v okolí dopravných trás s veľkou intenzitou dopravného zaťaženia pred negatívnymi dôsledkami dopravy, monitorovať dodržiavanie prípustných hladín hluku a určovať zásady ochrany dotknutého územia pred jeho účinkami s návrhom a následnou realizáciou opatrení na ochranu proti hluku
- 6.9 V oblasti rozvoja infraštruktúry cyklistickej dopravy
 - 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy,
 - 6.9.2 podporovať tvorbu plánovacích a strategických dokumentov integrujúcich cyklistickú dopravu na regionálnej úrovni,
 - 6.9.3 podporovať tvorbu projektových dokumentácií a generelov pre cyklistickú dopravu a realizáciu cyklistickej infraštruktúry,
 - 6.9.4 podporovať využívanie pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás.

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1 Vodné hospodárstvo

- 7.1.5 rekonštruovať a rozšíriť čistiarne odpadových vôd: Poltár, Kremnica, Hriňová, Polomka, Pliešovce, Dudince, Ružiná, Uhorské, Krupina, Podbrezová, Valaská, Donovaly, Halič, Divín, Žarnovica,
- 7.1.8 vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkových povodiach Hrona, Ipľa a Slanej; úpravy na vodných tokoch realizovať tak, aby neboli dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou,
- 7.1.9 rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí
- 7.1.12 súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu,
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami,
- 7.1.14 akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, pásma ochrany vodárenských zdrojov v súlade s vodným zákonom, pásma ochrany prírodných liečivých a prírodných minerálnych zdrojov v súlade so zákonom o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o regulácii v sieťových odvetviach,

- 7.1.16 koordinácia Plánov manažmentu povodia čiastkového povodia Ipľa s Maďarskou republikou v rámci medzinárodného povodia, vyplývajúca zo Smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady ustanovujúcej rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti vodnej politiky (RSV), ktorá nevníma vodu len ako zdroj vody na uspokojovanie potrieb spoločnosti, ale i ako biotop pre živočíchy a rastliny závislé na vode, a predstavuje ochranu všetkých druhov vôd a ochranu vodných ekosystémov, suchozemských ekosystémov a mokradí závislých na vode realizáciou opatrení na dosiahnutie cieľov do roku 2015,
 - 7.1.17 pri zabezpečovaní zásobovania obyvateľstva pitnou vodou uprednostniť zásobovanie pitnou vodou z podzemných zdrojov pred vodárenskými nádržami a povrchovými zdrojmi pitnej vody,
 - 7.1.18 odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd v rekreačných oblastiach, kde to terénny reliéf neumožňuje inak, zabezpečiť budovaním tlakových kanalizačných systémov.
- 7.3 Zásobovanie plynom a teplom
- 7.3.3 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných plynovodov, teplovodov a produktovodov
 - 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,
- 7.6 Odpadové hospodárstvo
- 7.6.1 budovať integrovaný systém nakladania s odpadmi v zmysle návrhov v smernej časti územného plánu, vytvárať vhodné územno-technické predpoklady pre rozvoj a budovanie potrebnej kapacity zariadení na znehodnocovanie a zneškodňovanie odpadov,
 - 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

8. V oblasti sociálnej infraštruktúry

8.2. Zdravotníctvo

- 8.2.2 vytvárať územnotechnické predpoklady na dobudovanie liečebných zariadení v kúpeľných miestach, doplniť vybavenosť pre oživenie a zintenzívnenie činnosti stagnujúcich kúpeľov s vyhľadávanými indikáciami,
- 8.2.3 podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva, predovšetkým v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier,
- 8.2.4 rozširovať kapacity odborných liečebných ústavov a liečební v súlade s potrebami obyvateľstva regiónu.

9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.3 Ochranu vôd realizovať v zmysle platnej legislatívy ako
 - 9.3.4 ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd,
 - 9.3.9 rešpektovať platnú legislatívu ktorou sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu a podrobnosti o požiadavkách na kvalitu vody kúpalísk, vody na kúpanie a jej kontrolu a na kúpaliská.
- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a

zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.

- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika.
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou.

II. Verejnoprospešné stavby

1. Cestná infraštruktúra

- 1.2.1 rýchlostná cesta R3 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Krupina - Dolné Breziny - tunel Baba - križovatka Budča
- 1.2.2 súbežná cesta s R3 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Krupina - Dolné Breziny pre dopravu vylúčenú z R3; výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodnej cesty I/66 so šírkovou homogenizáciou úsekov podľa minimálnej kategórie pre cesty I. (II.) triedy

2. Železničná infraštruktúra

- 2.3 hlavná železničná trať pre medzinárodnú turistickú dopravu (Poľsko - Vrútky - Banská Bystrica - Zvolen - Šahy - Maďarsko), modernizácia a rekonštrukcia v celej dĺžke na území Banskobystrického kraja

6. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

- 6.43 Dudince rekonštrukcia a rozšírenie kanalizácie,

Pre uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť, v znení neskorších predpisov.

5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia a požiadavky na riešenie záujmového územia

5.1. Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Na základe administratívno-správneho členenia SR z roku 1996 je mesto Dudince zaradené do okresu Krupina, kraj Banskobystrický, má väzby na okresné mesto Krupina - centrum osídlenia štvrtej skupiny, ale vzhľadom na jeho excentrickú polohu v rámci kraja a vzdialenosť krajského mesta Banská Bystrica sa tu prejavujú väzby už aj na Nitriansky región a Maďarsko. Štatút mesta Dudince dostali v r. 1983. Mesto Dudince leží 27 km južne od okresného mesta Krupina a 78 km južne od krajského mesta Banská Bystrica. Obec leží na dopravnom koridore hranica s MR – Šahy – Zvolen - Banská Bystrica – Donovaly - Dolný Kubín – Trstená hranica s PR. Mesto je dopravne napojené na dopravný systém cestou I. triedy I/66 s križovatkou na cestu III. triedy III/2555. Katastrálnym územím prechádza cesta tretej triedy III/1550 (III/051 62) v trase - Hontianske Moravce - Dudince – Hokovce, ktorá sa na cestu I/66 napája mimo riešené územie, prechádza juhozápadným okrajom katastrálneho

územia Dudince a poloha cesty nemá vplyv na urbanizované územia mesta z pohľadu budúcich možných rozvojových zámerov. Sídelnú štruktúru na osi Zvolen – Krupina – Šahy charakterizuje rovnomerná sieť osídlenia s jadrovými obcami a príľahlými osadami.

Mesto sa urbanisticky sa rozvíjalo pozdĺž terajšej cesty I/66 Zvolen – Šahy (E77), ktorá rozdeľuje obec na dve časti – po ľavej strane cesty v smere Dudince – Banská Bystrica je monofunkčná plocha IBV, na jej severnom okraji (ČS PHM) a južnom okraji (areál bývalého družstva – mechanizačné stredisko) uzavretá plochami dopravnej vybavenosti a výroby.

Po pravej strane cesty I/66 v smere Dudince – Banská Bystrica prístupnej cestou III/2555 (križovatka pri ČS PHM) sa rozvíjalo mesto s funkciami kúpeľnej vybavenosti, občianskej vybavenosti a bývania. Tieto tri základné funkčné plochy sa rozvíjali diferencovane – plochy kúpeľnej vybavenosti južne od cesty III/2555 a ostatné plochy (ostatná občianska vybavenosť a bývanie v bytových domoch a rodinných domoch) severne od cesty III/2555.

Východne od železničnej trate je katastrálne územie Merovce, pôvodne samostatná obec, v r. 1960 zlúčená s obcou Dudince s výrazne obytnou funkciou. Vo východnej časti zastavané územie prechádza do plochy vinohradov, ktoré v súčasnosti naberajú viac rekreačný ako úžitkový charakter. V južnej časti k.ú. Merovce je situovaný malý priemyselný areál – výrobné služby. Vzhľadom charakter mesta ako kúpeľného miesta sa priemysel a výroba nerozvíjali a táto funkcia nie je v mesta nad rámec výrobných služieb a remesiel žiaduca.

Železničná stanica jednokolažovej neelektrifikovanej trate TÚ 3073 je situovaná pri východnej hranici katastrálneho územia Dudince, medzi mestskými časťami Dudince a Merovce.

Pôvodná zástavba typickej vidieckej architektúry nie je zachovaná. Rozvoj mesta je viditeľný hlavne po vojne súčasne s rozvojom kúpeľov, po znárodnení r. 1948 čiastočne ožila aj nová výstavba účelových objektov. V rokoch 1957-1958 postavili terajšiu murovanú vstupnú budovu na otvorené kúpalisko a predĺžili väčší bazén. Malý bazén (Kis Búdôs) zrušili. V rokoch 1953-1956 sa uskutočnil hydrogeologický prieskum s cieľom získať výdatnejší zdroj prírodnej minerálne liečivej vody. V západnej pramennej skupine vrtom S-3 sa získal výdatný zdroj prírodnej minerálnej liečivej vody. O konečné všestranné zhodnotenie zloženia, kvality s naznačením perspektívy využitia dudinskej vody na podklade podrobného hydrogeologického prieskumu v rokoch 1953-58, sa pričínal odborný kolektív prof.ing.Dr. Ota Hynie z Karlovej univerzity v Prahe. Od tohto obdobia začína rozvoj kúpeľníctva, kúpele v Dudinciach liečia choroby srdcovo-cievneho systému a pohybového systému. Minerálna voda v kúpeľoch je hydrogenuhličitanovo-chloridová, sodno-vápenatá, uhličitá, sírna a mierne hypotonická. Jej teplota je 28°C.

Hlavnou urbanistickou osou je ulica Okružná, ktorá vymedzuje na južnej a juhozápadnej strane časť mesta – kúpele s kúpeľnou vybavenosťou a na severnej a severovýchodnej strane sa rozvíjajú obytné funkcie formou bytovej výstavby hromadnej aj individuálnej. Za železnicou je k.ú. Merovce.

Západne od cesty I/66 je časť mesta s rodinnými domami, na južnom okraji je bývalý areál mechanizačného dvora, na severozápadnom okraji je dudinský cintorín. Objekty vybavenosti (ubytovanie, pizzeria, čerpacia stanica PHM) sú umiestnené pri ceste I/66 obojstranne. Cesta I/66 je výraznou bariérou rozdeľujúcou mesto, pričom prepojenie funkcií je vzhľadom k dopravnému zaťaženiu veľmi problematické.

Medzi cestou I/66 a železnicou sa tvorilo mesto. Južne od ulice Okružná sú situované kúpele, ktoré sa rozvíjali okolo prameňov. V súčasnosti je tu celá kúpeľná vybavenosť tvorená liečebnými domami, kúpeľnými zariadeniami a ostatnými zariadeniami vyššej vybavenosti (kultúrne a športové zariadenia). Zo severnej strany priamo príľahlé k Okružnej ulici sú zariadenia doplnujúce sortiment vybavenosti (ubytovacie a stravovacie zariadenia, obchody a služby), kde trvalé bývanie tvorí doplnkovú funkciu. Areál liečebných kúpeľov je smerom na juh doplnený rozľahlým kúpeľným parkom, v ktorom je amfiteáter a pozostatky rímskych kúpeľov.

Severne od ulice Okružná zariadenia občianskej vybavenosti prechádzajú do plôch pre bývanie – hromadné, KBV z 2. polovice minulého storočia a následne do plôch rodinných domov. V súčasnosti najstaršia výstavba mesta pochádza z obdobia po II.svetovej vojne.

Mesto nemá historicky vytvorené centrum. Snahy o vytvorenie novodobého mestského centra v okolí Okružnej ulice, v mieste styku kúpeľnej vybavenosti a mestskej občianskej vybavenosti neboli ukončené úspešne. Dôkazom toho je viac-menej živelný rozvoj jednotlivých objektov a v súčasnosti už zbúrané torzo spoločensko-kultúrneho strediska (nikdy nebolo dokončené a prevádzkované).

Výrobné plochy reprezentuje areál mechanizačného strediska poľnohospodárskeho družstva v juhozápadnom okraji obce k.ú. Dudince a malý areál výrobných služieb v južnej časti k.ú. Merovce.

Na území obce sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR.

V území mesta Dudince sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“) národné kultúrne pamiatky – archeologické náleziská:

- *Záporovo* - polykultúrna lokalita - kultúry: železovská, lengyelská, potiská, bádenská, maďarovská; sídlisko z 9. 10. stor.
- *Porosin* neolitické sídlisko - množstvo kamennej industrie (SZ od obce), národná kultúrna pamiatka evidovaná v ÚZPF pod č. 2181/1
- *Staré vinice* - doklady ludanickej skupiny (eneolit)
- *Nad Cigáňmi* - mlado lineárna keramika, sídliskové nálezy železovskej a lengyelskej k. - keramika, kamenné úštesy, ranostredoveká keramika (8. - 9. stor.)
- *Pri benzínovej pumpe* - mlado lineárna keramika (neolit), keramika ludanickej skupiny (eneolit). stredoveká keramika
- tzv. *Rímske kúpele* - bližšie nedatovaná archeologická lokalita.

Mesto je vybavené kompletne technickou infraštruktúrou - elektrifikované, má vybudovaný STL plynovod, vodovodnú sieť a jednotnú kanalizačnú sieť skupinovej kanalizácie s odvedením ČOV, ktorá je v správe Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti a.s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom. Mesto má vybudované verejné osvetlenie, dátové rozvody a verejný rozhlas.

V štruktúre osídlenia bude mesto plniť predovšetkým funkciu kúpeľníctva - špeciálnej zdravotníckej a sociálnej vybavenosti s väzbou na rekreačno-relaxačné, prípadne športové funkcie a funkciou bývania.

5.2. Požiadavky na riešenie záujmového územia

Riešené územie zahŕňa administratívne územia mesta, ktoré je tvorené dvomi katastrálnymi územiami - k.ú. Merovce a k.ú. Dudince. Zastavané územie obce mesta bude riešené v M 1:5000, katastrálne územie bude riešené na mapových podkladoch v M 1:10000.

Širšie vzťahy mesta a záujmové územie bude riešené v rozsahu väzieb mesta Dudince na osídlenie okresu Krupina a Banskobystrického kraja, na nadradenú dopravnú sieť a nadradenú technickú infraštruktúru s väzbami v oblasti životného prostredia a ochrany prírody a krajiny. Širšie väzby budú riešené na mapových podkladoch v M 1:50 000.

Územný plán je jediný komplexne vypracovaný dokument, ktorý charakterizuje obec/mesto, jeho históriu, súčasnosť a hlavne budúcnosť. Postihuje všetky sféry života, výrobu, bývanie, rekreáciu, dopravu, technickú infraštruktúru, životné prostredie, prírodné pomery, voľný čas obyvateľov. Každá obec má svoje špecifické problémy, ktoré sú predmetom riešenia územného plánu. Pre mesto Dudince sú to predovšetkým nasledovné problémové okruhy:

- tranzitná doprava po ceste I/66 (E77) rozdeľujúce mesto na dva samostatné celky
- jeden bod napojenia - vstup do väčšej a významnejšej časti mesta vrátane kúpeľov, riešiť druhú dopravnú napojenie s vylúčením ťažkej dopravy a poľnohospodárskej techniky cez centrálnu časť mesta
- vytvorenie podmienok pre rozvoj a skvalitnenie služieb kúpeľníctva
- rozvoj IBV a HBV
- regulačné nástroje pre usmerňovanie podnikateľských aktivít
- urbanisticky, kompozične, proporčne, regulačne doriešiť urbanistické centrum mesta a vytvoriť kultúrno-spoločenské centrum spájajúce kúpele a mesto
- regulácia rekreačných plôch a vinohradníckych a záhradkárskeho osád
- vytvorenie podmienok pre rozvoj a rozšírenie športovej vybavenosti
- riešenie technickej infraštruktúry
- riešenie problémov životného prostredia;

6. Základné demografické údaje a prognózy

6.1 Zloženie a vývoj počtu obyvateľstva

Prvé zmienky o využívaní minerálnej vody sú z r. 1551, dudinské minerálne vody po prvý raz písomne oficiálne spomína profesor Henrich Johan von Crantz v roku 1777 v diele o zdravotných prameňoch, kde ich uvádza ako teplé liečivé pramene Gyogy. Prvý otvorený kúpeľ vo východnej pramennej sústave dal postaviť v r. 1900 vlastník prameňov Hugo Oberndorff. Kúpeľ slúžil jeho rodine a jeho priateľom, zanikol v r. 1935. Prvý kúpeľ v západnej pramennej sústave dal postaviť v r. 1907 nájomca prameňov Filip Gutmann a spol., od r. 1916, bol nájomcom prameňov i kúpeľa Koloman Brázay z Budapešti. K. Brázay na jar r.1918 urobil vrt dnešnom kúpeľnom bazéne, ktorý nazval Veľký kúpeľný. K. Brázay obhospodaroval pramene a kúpeľ aj po vzniku Československej republiky až do roku 1921 prostredníctvom správco. Keď nájom prestal vynášať, v roku 1921 všetky nájomné práva, ktoré mal na 51 rokov od grófa H. Oberndorffa, odovzdal Júliusovi Unterbergerovi, obchodníkovi zo Šiah. Tento bol nájomcom prameňov i kúpeľov až do 2.novembra 1938, do tzv. „viedenskej arbitráže“, kedy Dudince zostali na Slovensku a Šahy pripadli Maďarsku.

Cez vojnu boli kúpele značne poškodené. Po vojne bolo celé zariadenie kúpeľov obnovené. Po znárodnení r. 1948 čiastočne ožila aj nová výstavba účelových objektov. V rokoch 1957-1958 postavili terajšiu murovanú vstupnú budovu na otvorené kúpalisko a predĺžili väčší bazén. Malý bazén (Kis Búdôs) zrušili. V rokoch 1953-1956 sa uskutočnil hydrogeologický prieskum s cieľom získať výdatnejší zdroj prírodnej minerálnej liečivej vody. V západnej pramennej skupine vrtom S-3 sa získal výdatný zdroj prírodnej minerálnej liečivej vody. O konečné všestranné zhodnotenie zloženia, kvality s naznačením perspektívy využitia dudinskej vody na podklade podrobného hydrogeologického prieskumu v rokoch 1953-58, sa pričínal odborný kolektív prof.ing.Dr. Ota Hynie z Karlovej univerzity v Prahe. Od tohto obdobia začína rozvoj kúpeľníctva, kúpele v Dudinciach liečia choroby srdcovo-cievneho systému a pohybového systému. Minerálna voda v kúpeľoch je hydrogenuhličitanovo-chloridová, sodno-vápenatá, uhličitá, sírna a mierne hypotonická. Jej teplota je 28°C.

Do r. 1960 sa Dudince a Merovce rozvíjali ako dve samostatné obce, pričom Dudince sa vždy orientovali na pramene a od nich vyplývajúce možnosti a Merovce sa rozvíjali ako poľnohospodárska obec.

V r. 1983 bol Dudinciam priznaný štatút mesta.

Rozloha obce je 684,9 ha pri počte obyvateľov 1475 uvádzaných štatistickým úradom uvádzaného k 31.12. 2011 je hustota 215,35 obyvateľa / km². Hustota na Slovensku v r. 2008 bola 110 obyvateľov/ km².

V štatistických údajoch vychádzame zo SOBD 2011, kedy bolo v Dudinciach uvedených 1475 obyvateľov.

Z hľadiska národnostnej štruktúry žije v obci 1314 obyvateľov slovenskej národnosti, 42 obyvatelia maďarskej národnosti, 4 ukrajinskej národnosti, 5 českej, 1 nemeckej, 1 židovskej a 43 nezistenej národnosti. Z náboženského vyznania sa k rímsko-katolíckej cirkvi hlási 53,01%, evanjelickej 26,71%, iným cirkvám 1,83%, bez vyznania 9,22% a nezistené 1,76%.

Populácia dlhodobo klesá, čo je zapríčinené hlavne negatívnym migračným saldóm.

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudu, domov a bytov (Štatistického úradu SR).

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) možno obec zaradiť do štyroch kategórií:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva (2001)
rýchlo rastúca	nad 5 %
pomaly rastúca	3 - 5 %
Stagnujúca	-2 - +2 %
Regresívna	pod -2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek 0 -14 rokov,
- produktívny vek muži 15 - 69 rokov, ženy 15 – 54 rokov,
- poproduktívny vek muži 69 a viac rokov, ženy 55 a viac rokov

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Z hľadiska národnostnej štruktúry žije v obci 1314 obyvateľov slovenskej národnosti, 42 obyvateľov maďarskej národnosti, 4 ukrajinskej národnosti, 5 českej, 1 nemeckej, 1 židovskej a 43 nezistenej národnosti. Z náboženského vyznania sa k rímsko-katolíckej cirkvi hlási 53,01%, evanjelickej 26,71%, iným cirkvám 1,83%, bez vyznania 9,22% a nezistené 1,76%.

Populácia dlhodobo klesá, čo je zapríčinené hlavne negatívnym migračným saldóm.

Prehľad počtu obyvateľov:

Uvedené údaje sú poskytnuté zo Štatistického úradu SR

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	1520	1528	1517	1495	1475	1451	1458	1444

V roku 2016 podľa údajov obecného úradu v obci žilo 1409 obyvateľov, čo je pokles oproti roku

2011 o 66 obyvateľov.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v porovnaní rokov 2001 a 2011

Uvedené údaje sú poskytnuté zo Štatistického úradu SR

Rok	Predproduktívny vek		Produktívny vek		Poproduktívny vek		Spolu	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
2001	128	16,6	977	65,10	274	18,30	1500	100
2011	180	12,20	972	65,89	323	21,89	1475	100

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. Uvedený trend možno z pohľadu jej ďalšieho sociálno-hospodárskeho rozvoja považovať za značne negatívny s výrazným sklonom k starnutiu obyvateľstva. Nepriaznivú štruktúru dokazuje vysoký index starnutia obyvateľov, ktorý vyjadruje pomer počtu obyvateľov v poproduktívnom veku k obyvateľom v predproduktívnom veku. Mesto Dudince dosahuje extrémne vysoký index starnutia (1691,69) v porovnaní s priemernou hodnotou za celé územie Slovenska (88,34).

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovnú skladbu. Najväčší počet obyvateľov v mužskej aj ženskej populácii disponuje úplným stredným vzdelaním s maturitou. Najnižšie percento predstavujú obyvateľia so základným vzdelaním.

Uvedené údaje sú poskytnuté zo Štatistického úradu SR

Vzdelanie	základné	stredné	úplné stredné (s maturitou)	vysokoškolské	bez vzdelania	nezistené	spolu
	166	363	503	217	165	61	1475
	11,25%	24,6%	34,10%	14,75%	11,18%	4,13	100%

Priemerný počet vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov v meste dosahoval 101,16% priemeru Banskobystrického kraja.

Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s úplným stredným vzdelaním. Nárast bol zaznamenaný aj v skupine obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

6.2 Ekonomická aktivita obyvateľov

Hospodársku základňu v meste tvorí terciálny sektor - subjekty, ktoré sa zaoberajú obchodom a poskytovaním služieb. Priemyselná nemá zastúpenia, sekundárny sektor je zastúpený stavebníctvom, ktoré reprezentujú podnikateľské subjekty ako SZČO alebo malé firmy zapísané v obchodnom registri. V k.ú. Merovce areál bývalého družstva je v súčasnosti súkromným vlastníctvom, kde sa poľnohospodárska výroba nerealizuje. Hlavnými zamestnávateľmi v meste sú Kúpele Dudince a.s., Slovthermae Kúpele Diamant, Hotel Hviezda Dudince s.r.o., Hotel Jantár Dudince s.r.o., Hotel Flora Dudince s.r.o.. Na území obce v poľnohospodárstve pôsobí 9 subjektov zameraných na prvovýrobu s orientáciou na pestovanie zeleniny, vína a ostatných netrvácnych plodín. Najväčším výrobcom v poľnohospodárstve je „AGROHONT Dudince – družstvo“, ktorá sa venuje rastlinnej výrobe a v Dudinciach má mechanizačné stredisko. V k.ú. Merovce areál bývalého družstva je v súčasnosti súkromným vlastníctvom, kde sa poľnohospodárska výroba nerealizuje.

Významné zastúpenie v meste má oblasť vedy, školstva, zdravotníctva, informačných a komunikačných technológií, ktoré z hľadiska zamestnanosti a hospodárskeho rozvoja mesta majú

strategický význam.

Pracovné príležitosti v meste sú hlavne v oblasti vyššej kúpeľnej vybavenosti, obchodu, služieb a ubytovania. Medzi najvýznamnejšie patria: Kúpele Dudince a.s., Slovthermae, kúpele Diamant š.p., Hotel Flóra Dudince s.r.o., Hotel Hviezda s.r.o., Hotel Jantár Dudince s.r.o., Hotel Prameň s.r.o., HVT, s.r.o. – Hotel Minerál, niekoľko stravovacích zariadení rôznej kvality, úrovne a charakteru služieb (reštaurácie, pizzerie, cukrárne, pohostinstvá, rýchle občerstvenie), obchodné prevádzky (textil, domáce potreby, drogéria, železiarstvo, suveníry, kvetinárstvo), 5 predajní potravín, z toho 1x COOP Jednota a 1xCBA.

V oblasti služieb sú na území mesta etablované prevádzky: kaderníctvo, stávková kancelária, dopravné služby, masáže, optika, rehabilitačné zariadenie, stavebná sporiteľňa. V meste pôsobí niekoľko ambulancií (2x praktický lekár, 2x zubná ambulancia, kožná ambulancia) a 2 lekárne a z oblasti sociálnych služieb tu je dom dôchodcov. Zo špeciálnych služieb zamestnávateľmi sú Mestský úrad a Slovenská pošta, z oblasti školstva na území mesta je Spojená škola, ktorej súčasťou je materská škola, základná škola a základná umelecká škola.

Výrobnú sféru predstavuje Mestský podnik Dudince s.r.o. a niekoľko stavebných firiem a predaj stavebného materiálu.

Poľnohospodárska výroba je limitovaná existenciou liečivých prameňov. Z tohto dôvodu už pred r. 1989 bola živočíšna výroba z územia mesta vylúčená, z rastlinnej výroby sa pestujú prevažne bežné plodiny, ako sú pšenica, jačmeň, kukurica, slnečnica, repka olejná. Poľnohospodársku pôdu v rozsahu v k.ú. Dudince 167 ha pôdy, v k.ú. Merovce 118 ha obhospodaruje Agrohont Dudince a.s. V k.ú. Dudince majú mechanizačné stredisko. V minimálnom rozsahu je zastúpenie vinohradníctvo prevažne pre súkromné potreby.

6.3 Domový a bytový fond

Stavebný rozvoj a výstavba bytov sa začala intenzívnejšie realizovať s rozvojom kúpeľov. Väzby pôvodnej dediny s kúpeľmi boli veľmi slabé. Novšia časť Dudiniec sa začala rozvíjať vo väzbe na kúpele v druhej polovici minulého storočia a to prevažne funkciou bývania a základnej vybavenosti hlavne pre zamestnancov kúpeľov. Dôsledkom toho je urbanisticky a architektonicky nejednotný výraz mesta.

Skladbu domového a bytového fondu mesta Dudince znázorňuje tabuľka.

Zdroj: Štatistický úrad SR a Mesto Dudince

Domový a bytový fond mesta Dudince		
	2011	2015
Domy spolu.	217	353
Trvalo obývané domy	416	224
Z toho: rodinné	217	324
Neobývané domy	110	13
Byty spolu	636	367
Trvalo obývané byty spolu	334	741
Z toho v bytových domoch	419	417

Po roku 2000 bolo postavených 9 mestských nájomných bytových domov s nájomnými bytmi, nakoľko byty v jestvujúcich bytových domoch boli prevažne odkúpené do osobného vlastníctva. Priemerná obložnosť bytu je 2,1 obyv./byt.

Intenzita novej bytovej výstavby sa v posledných rokoch mierne zvýšila. V budúcnosti možno za istých okolností predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch. Zdrojom dopytu po nových bytoch bude pokračujúci trend znižovania počtu osôb na domácnosť a rast priemernej obytnej plochy na obyvateľa. Rozvoj bytovej výstavby je však podmienený ponukou pracovných príležitostí a stabilizáciou obyvateľstva v meste.

7. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Mesto vzniklo spojením pôvodných obcí Dudince a Merovce v r. 1960. Stará obec Dudince ležala po pravej strane rieky Bystrica a Merovce po jej ľavej strane východne za železničnou traťou. Medzi týmito pôvodnými obcami sa rozvíjali súčasné Dudince.

Prvé zmienky o využívaní minerálnej vody sú z. 1551, dudinské minerálne vody po prvý raz písomne oficiálne spomína profesor Henrich Johan von Crantz v roku 1777 v diele o zdravotných prameňoch, kde ich uvádza ako teplé liečivé pramene Gyogy. Okolo roku 1890 prišli skúmať dudinské pramene odborníci Viedenského zemepisného ústavu a po nich pracovníci Banského geologického ústavu. Na základe týchto výskumov vyšiel dekrét z 23.1.1894, ktorým sa dudinské minerálne vody úradne uznávajú za liečivé a terén okolo kopca Gestenec sa stáva chráneným pásmom.

Po úradnom uznaní sa stala dudinská voda vzácnejšou a začala sa používať aj na pitné kúry, napríklad pri žalúdočnej kyseline, pri poruchách tlaku, no aj ako stolová voda, predávala sa tiež v obchodoch. Fľaše s vodou v osobitných debnách sa vozili na furmanských vozoch do Komárna a odtiaľ riečnymi loďami do morských prístavov, aby mohli byť dopravené až do Ameriky.

Prvý otvorený kúpeľ vo východnej pramennej sústave dal postaviť v r. 1900 vlastník prameňov Hugo Oberndorff. Kúpeľ slúžil jeho rodine a jeho priateľom, zanikol v r. 1935. V západnej pramennej sústave bol už dávnejšie známy silne zapáchajúci prameň zvaný Smradľavý, neskoršie premenovaný na Malý kúpeľný. Tento prvý kúpeľ v západnej pramennej sústave dal postaviť v r. 1907 nájomca prameňov Filip Gutmann a spol. Kúpeľ bol vykresaný do travertína pri východnom úpätí kúpeľnej kopy. Po Filipovi Gutmannovi, od r. 1916, bol nájomcom prameňov i kúpeľa Koloman Brázzay z Budapešti. K. Brázzay na jar r.1918 urobil vrt dnešnom kúpeľnom bazéne, ktorý nazval Veľký kúpeľný. K. Brázzay obhospodaroval pramene a kúpeľ aj po vzniku Československej republiky až do roku 1921 prostredníctvom správco. Keď nájom prestal vynášať, v roku 1921 všetky nájomné práva, ktoré mal na 51 rokov od grófa H. Oberndorffa, odovzdal Júliusovi Unterbergerovi, obchodníkovi zo Šiah. Tento bol nájomcom prameňov i kúpeľov až do 2.novembra 1938, do tzv. „viedenskej arbitráže“, kedy Dudince zostali na Slovensku a Šahy pripadli Maďarsku.

Cez vojnu boli kúpele značne poškodené. Po vojne bolo celé zariadenie kúpeľov obnovené. Po znárodnení r. 1948 čiastočne ožila aj nová výstavba účelových objektov. V rokoch 1957-1958 postavili terajšiu murovanú vstupnú budovu na otvorené kúpalisko a predĺžili väčší bazén. Malý bazén (Kis Búdôs) zrušili. V rokoch 1953-1956 sa uskutočnil hydrogeologický prieskum s cieľom získať výdatnejší zdroj prírodnej minerálnej liečivej vody. V západnej pramennej skupine vrtom S-3 sa získal výdatný zdroj prírodnej minerálnej liečivej vody. O konečné všestranné zhodnotenie zloženia, kvality s naznačením perspektívy využitia dudinskej vody na podklade podrobného hydrogeologického prieskumu v rokoch 1953-58, sa pričínal odborný kolektív prof.ing.Dr. Ota Hynie z Karlovej univerzity v Prahe. Od tohto obdobia začína rozvoj kúpeľníctva, kúpele v Dudinciach liečia choroby srdcovo-cievneho systému a pohybového systému. Minerálna voda v kúpeľoch je hydrogenuhličitanovo-chloridová, sodno-vápenatá, uhličitá, sírna a mierne hypotonická. Jej teplota je 28°C.

Hlavnou urbanistickou osou je ulica Okružná, ktorá vymedzuje na južnej a juhozápadnej strane časť mesta – kúpele s kúpeľnou vybavenosťou a na severnej a severovýchodnej strane sa rozvíjajú

obytné funkcie formou bytovej výstavby hromadnej aj individuálnej. Za železnicou v k.ú. Merovce sa rozvíjala takmer výlučne výstavba formou individuálneho bývania, na východnej strane Meroviec je zastavané územie ukončené plochou viníc. V južnej časti k.ú. Merovce je malý priemyselný areál (skleníkové hospodárstvo, zberný dvor a pod.).

Západne od cesty I/66 je časť mesta s rodinnými domami, na južnom okraji je bývalý areál mechanizačného dvora, na severovýchodnom okraji je cintorín. Objekty vybavenosti (ubytovanie, pizzeria, čerpacia stanica PHM) sú umiestnené pri ceste I/66 obojstranne. Cesta I/66 je výraznou bariérou a rozdeľuje mesto, pričom prepojenie funkcií je vzhľadom k dopravnému zaťaženiu veľmi problematické.

Medzi cestou I/66 a železnicou sa rozvíjalo mesto. Južne od ulice Okružná sú situované kúpele, ktoré sa rozvíjali okolo prameňov. V súčasnosti je tu celá kúpeľná vybavenosť tvorená liečebnými domami, kúpeľnými zariadeniami a ostatnými zariadeniami vyššej vybavenosti (kultúrne a športové zariadenia). Zo severnej strany priamo priľahlé k Okružnej ulici sú zariadenia doplnujúce sortiment vybavenosti (ubytovacie a stravovacie zariadenia, obchody a služby), kde trvalé bývanie tvorí doplnkovú funkciu. Areál liečebných kúpeľov je doplnený rozľahlým kúpeľným parkom, v ktorom je amfiteáter a pozostatky rímskych kúpeľov.

Severne od ulice Okružná zariadenia občianskej vybavenosti prechádzajú do plôch pre bývanie – hromadné, komplexná bytová výstavba z 2. polovice minulého storočia a následne do plôch rodinných domov. V súčasnosti najstaršia výstavba mesta pochádza z obdobia po II.svetovej vojne.

Mesto nemá historicky vytvorené centrum. Snahy o vytvorenie novodobého mestského centra v okolí Okružnej ulice, v mieste styku kúpeľnej vybavenosti a mestskej občianskej vybavenosti neboli ukončené úspešne. Dôkazom toho je viac-menej živelný rozvoj jednotlivých objektov.

Na urbanistickú kompozíciu už realizovanej výstavby v meste nebudú v návrhu územného plánu kladené osobitné požiadavky formou asanácií pre nové urbanistické usporiadanie. Za základné kompozičné prvky bude považované priestorové rozdelenie mesta cestou I.triedy na časť kúpeľov a ostatnú časť mesta. Z hľadiska kompozície a funkčno priestorového usporiadania je potrebné vyformovať mestské centrum ako urbanistický priestor spájajúci kúpele a ostatnú časť mesta. Hlavnou kompozičnou osou je dnešná ulica Okružná, sčasti cesta III/2555 napojená na cestu I/66 ukončená pred železničnou stanicou a ďalej pokračujúca ako mestská komunikácia, ktorá prechádza zastavaným územím obce ako okruh a vymedzuje územie zmiešaných mestských funkcií od monofunkčných území bývania. Návrh rozvojových plôch pre bývanie riešiť na výhľadový počet obyvateľov 2500.

Cieľom riešenia je vytvoriť jasnú kompozičnú schému mesta a túto vyjadriť v návrhu priestorového a funkčno – prevádzkového riešenia, vytvoriť urbanistickú kompozíciu zastavaných plôch, prírodných prvkov a prepojenia na krajinné prostredie a zachovať identitu jednotlivých častí mesta, ich priestorové kompozičné zásady a charakteristickú funkčnú skladbu.

Pre urbanistickú kompozíciu obce z prieskumov a rozborov vyplývajú nasledovné požiadavky:

1. rešpektovať založený dopravný systém, riešiť trasu rýchlostnej cesty R3 mimo zastavané územie mesta, navrhnuť druhú dopravné napojenie na cestu I/66
2. rozvoj obytných plôch riešiť v nadväznosti na jestvujúcu obytnú štruktúru
3. rozvoj zón rekreácie riešiť v súlade s potenciálom územia a limitmi ochrany prírody a krajiny
4. vytvárať predpoklady pre posilnenie centrálného priestoru obce,
5. podporovať rozvoj územia v novonavrhovaných lokalitách:
 - vhodným dopravným napojením
 - možnosťou dobudovania technickej vybavenosti (vodovod, plynofikácia, kanalizácia)

- optimálnou dostupnosťou k zariadeniam základnej občianskej vybavenosti (ZŠ, MŠ, obchody)
6. rešpektovať vinohradnícku oblasť v Merovciach ako krajinársky atraktívnu súčasť a navrhnuť podmienky pre rekreáciu chatového typu obce s potrebou jej lepšieho sprístupnenia a zabezpečenia technickou infraštruktúrou
 7. pri výstavbe, prestavbe a dostavbe riešeného priestoru dodržať krajinotvorné, ekostabilizačné, diverzifikačné a estetické požiadavky
 8. zvýšiť estetické kvality prostredia návrhom výsadby stromoradií a alejí
 9. urbanisticky, architektonicky, kompozične a výtvarne dotvoriť centrálnu časť obce s vymedzením priestoru kultúrno-spoločenského charakteru – námestia
 10. vytypovať priestory, ktoré by mali byť urbanisticky dotvorené (osadením prvkov drobnej architektúry, úpravou chodníkov, kultiváciou zelene a pod.)
 11. prehodnotiť kapacitu cintorína
 12. navrhnuť podmienky a opatrenia na využívanie kúpeľného parku
 13. premietnuť, resp. navrhnuť cyklotrasy
 14. stanoviť regulatívy ochrany prvkov miestneho územného systému ekologickej stability

8. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

Obytná zástavba je z plošného hľadiska v pomerne dobrom technickom stave a plošné asanácie nie sú potrebné. Rekonštrukciu a rozširovanie existujúceho bytového fondu možno realizovať dostavbami a nadstavbami, pri dodržaní regulatívov intenzity využitia, ktoré stanoví návrh územného plánu. Zásadné plošné rozširovanie objektov občianskej vybavenosti vo výhľade do r. 2040 nie v obci potrebné riešiť.

9. Požiadavky na riešenie rozvoja nadradených a miestnych systémov dopravy a koncepcie technického vybavenia

9.1 Verejné dopravné vybavenie

Regionálne dopravné vzťahy

Prepravné vzťahy v rámci administratívneho územia mesta Dudince sú viazané na cestnú, cyklistickú a pešiu dopravu.

Najdôležitejšou cestnou komunikáciou v meste je cesta I. triedy č. 66 – cesta medzinárodného významu E77, ktorá je trasovaná ako prieťah mestom a spája mesto s okresným mestom Krupina, krajským mestom Banská Bystrica a smerom na juh s hranicou s Maďarskom.

Základnú komunikačnú kostru obce tvorí:

- cesta prvej triedy I/66 - prieťah mestom
- cesta tretej triedy III/1550 (III/051 62) v trase - Hontianske Moravce - Dudince - Hokovce;

- cesta tretej triedy III/2555 (III/066 9) v trase – križ. s I/66 Dudince - Dudince žel. stanica.

Základnú komunikačnú kostru obce tvorí prieťah cesty I/66, ktorá je dopravne preťažená. Napriek tomu, že katastrálnym územím prechádza železničná trať Zvolen – Šahy, železničná doprava v obci neexistuje.

Na základe sčítania dopravy v r. 2015 bola zistená priemerná intenzita dopravy na ceste I/66 medzi mestom Dudince 3730 vozidiel za 24 hodín. Železničná doprava v obci je zastúpená neelektrifikovanou traťou Zvolen – Krupina, TÚ 3073. V súčasnosti je v útlme, neprechádza po nej nijaký osobný vlak.

Sčítací úsek	cesta	T	O	M	Spolu
91619	I/66	960	2757	13	3730
94560	III/1550	149	885	9	1043

V úseku III/2555 križovatka s cestou I/66 z r. 2015 nie sú uvedené údaje z celoštátneho sčítania dopravy 2015.

Cestné komunikácie

Cestná sieť v okolí obce je, podľa charakteru, delená na štátne cesty a miestne komunikácie. Miestne komunikácie obhospodaruje a spravuje mesto Dudince, cesty I. triedy spravuje Slovenská správa ciest, cesty II. a III. triedy sú v správe VÚC Banskobystrický kraj a diaľnice a rýchlostné komunikácie sú v správe Národnej diaľničnej spoločnosti.

Prieťah mestom cesty I. triedy je v dĺžke cca 1,5 km, celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca 10 km. V nadmerného využívania ako aj klimatických vplyvov bude v krátkom období potrebná ich čiastočná, v dlhšom časovom horizonte komplexná rekonštrukcia.

Najbližšia obec je po ceste I. triedy v severovýchodnom smere – Terany, vzdialenosť medzi zastavaným územím týchto obcí je 740 m.

Dopravné ciele v širokom okolí sú dobre pokryté linkami SAD .

Na území mesta je situovaná stanica pohonných hmôt.

Hlavnú dopravnú os tvorí uvedená cesta I. triedy s križovatkou s cestou III/2555, sprístupňujúcou časť kúpeľov a väčšej časti mesta. Cesta III. triedy – ulica Okružná - je ukončená pred železničnou stanicou, ďalej pokračuje ako miestna komunikácia. Na túto komunikáciu je napojená sieť ostatných miestnych komunikácií s funkciou obslužnou, prístupovou vo funkčných triedach C2,C3. Súčasný stav týchto komunikácií je prevažne vhodný. Na ulicu Okružnú sa vo východnej časti pripája ulica Merovská, ktorá úroveňm prechodom bez závorov cez železniciu sprístupňuje bývalú samostatnú časť Merovce. Trasy miestnych komunikácií v okrajových polohách zástavby obce prechádzajú do poľných ciest, ktoré sú čiastočne spevnené.

Prevažná časť ciest v zastavanom území obce, ktoré preberajú funkciu obslužných komunikácií, majú vyhovujúce šírkové pomery. Na niektorých jestvujúcich miestnych komunikáciách je potrebné zrealizovať povrchovú úpravu vozoviek, ako aj šírkovu a výškovu upraviť oblúky /body dopravnej kolízie/. Smerové pomery týchto komunikácií sú zväčša vyhovujúce. Na križovatkách miestnych komunikácií je potrebné upraviť smerové oblúky križovatkových vetví a zabezpečiť dostatočný rozhľad.

Dopravné vzťahy vo vnútri sídla a ich pridelenie na príslušnú sieť neboli snímané dopravným či iným prieskumom, na základe ktorého by bolo možné určiť del'bu dopravnej práce, špičkové

zaťaženie a ostatné dopravno-inžinierske charakteristiky súčasného stavu. Takéto údaje počas prieskumov a rozborov neboli k dispozícii. Obdobne nie je k dispozícii ani prieskum hlučnosti na hlavnom cestnom prieťahu cez obec.

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete je potrebné:

- vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest I. a III. triedy v riešenom území;
- rešpektovať výhľadovú trasu rýchlostnej komunikácie R3 v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy mimo zastavaného územia v zmysle STN 73 6101 v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;
- dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a TP;
- dopravné napojenia verejnoprospešných stavieb na cestnú sieť riešiť na základe dopravno - inžinierskych prieskumov a rozborov, prognózy dopravy a posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete;
- navrhnúť ďalšie dopravné napojenie na cestu I. triedy z dôvodu eliminácie ťažkých vozidiel cez centrum mesta
- posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy (hluk, emisie) a v prípade potreby navrhnúť opatrenia na ich elimináciu;
- mimo zastavaného územia rešpektovať ochranné pásma ciest v zmysle Zákona 135/1961 Zb. (cestný zákon).
- navrhnúť a vyznačiť výhľadové kategórie a funkčné triedy v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110;
- vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110;
- navrhnúť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť;
- cyklistické a pešie trasy navrhnúť a vyznačiť i v širších súvislostiach k príľahlému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnúť v zmysle STN 73 6110.

Pešia doprava

Chodníky sú v obci vybudované pozdĺž prieťahu cesty I. triedy zastavaným územím, v niektorých úsekoch však nevyhovujú kvalite alebo šírke.

V obci sú vo vybudované samostatné jednostranné alebo obojstranné pešie chodníky pozdĺž niektorých komunikácií. Šírka chodníkov je však vo väčšine minimálna, šírky 1,5m. Chodníky aj zeleň sú bez pravidelnej starostlivosti.

Z hľadiska koncepcie rozvoja pohybu peších je potrebné:

- Doplniť chýbajúce chodníky pri miestnych komunikáciách
- Riešiť pohyb peších v rozvojových lokalitách všetkých funkcií
- Riešiť bezpečný prechod pre peších cez cestu I/66 a cez železnicu
- Zabezpečiť pešiu dostupnosť všetkých atraktívnych funkcií (športové zariadenia, kultúrne zariadenia, kúpele apod.)

Statická doprava

Pre obyvateľov a pre objekty občianskeho vybavenia sú odstavné a parkovacie plochy podľa STN 73 6110/Z2, pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 a pre pomer delby dopravnej práce individuálnej dopravy k automobilovej doprave 25 :75, pre veľkosť sídelného útvaru do 20 000 obyvateľov a pre obytnú zónu miestneho významu.

Evidovaný je výrazný nedostatok plôch statickej dopravy v časti obce, pri miestnych komunikáciách – futbalové ihrisko, cintorín, katolícky aj evanjelický kostol, kultúrny dom na Merovskej ulici, objekty vybavenosti v centrálnej časti mesta, pri bytových domoch. Ostatné parkovacie plochy sú v rámci uličnej siete pred domami, garážami a na parcelách rodinnej zástavby. Evidenčné údaje o počtoch parkovacích miestach a garážovaných vozidlách v obci nie sú k dispozícii.

Z hľadiska koncepcie rozvoja statickej dopravy je potrebné:

- Navrhnuť zodpovedajúci počet parkovacích miest pre všetkých navrhovaných funkciách v súlade s STN 736110/Z2
- Navrhnuť centrálnu parkoviská pre zariadenia športu a rekreácie (kúpalisko, športový areál – amfiteáter, kultúrny dom)
- Doplniť parkoviská pri cintorínoch
- Dôsledne dodržiavať požiadavky na riešenie statickej dopravy pri jednotlivých navrhovaných objektoch
- Revitalizovať a upraviť spevnenú plochu pred železničnou stanicou

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava má v riešenom území potenciál plniť jednak funkciu lokálnej alternatívnej dopravy, ako aj z hľadiska rekreácie (cykloturistika, poznávací turistika). V riešenom území sú existujúce cyklistické trasy a vedúce k prírodným a kultúrnohistorickým zaujímavostiam do susedných katastrov a obcí. V riešení územného plánu je potrebné potvrdiť existujúce trasy a navrhnuť ich rozšírenie.

Železničná doprava

Katastrálnym územím obce prechádza železničná neelektrifikovaná trať Zvolen – Šahy, TÚ 3037, na ktorej v dôsledku útlmu železničnej dopravy osobné vlaky nepremávajú.

Z hľadiska rozvoja by bolo žiadúce obnoviť osobnú vlakovú dopravu, zrevitalizovať železničnú stanicu a zabezpečiť železničné priecestie svetelnou signalizáciou so závorami.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo dráhy je priestor po oboch stranách obvodu dráhy vymedzený zvislými plochami vedenými v určenej vzdialenosti od hranice obvodu dráhy; zriaďuje sa na ochranu dráhy, jej prevádzky a dopravy na nej. Hranica ochranného pásma dráhy je pre železničnú dráhu 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od vonkajšej hranice obvodu dráhy.

Verejná hromadná doprava

Dochádzka za prácou do okolitých sídiel je vysoká a znamená značnú hybnosť obyvateľstva. Súčasná ekonomická situácia obyvateľstva vytvára zmeny v delbe dopravy z HD v prospech IAD.

Po ceste I/66 je vedená ťažisková verejná autobusová doprava SAD, na tejto ceste je situovaná autobusová zastávka pre oba smery.

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami, ako aj diaľkovými linkami smerom na mesto Krupinu. Spojenie mesta Dudince s okresným mestom Krupina zabezpečuje v súčasnosti 22 liniek v oboch smeroch, niektoré prímestské linky majú konečnú pri železničnej stanici, diaľkové linky nezachádzajú do mesta, stoja len na zastávke pri ceste I/66. Uvedenú frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za prijateľnú vzhľadom na veľkosť obce.

Požiadavky na riešenie :

- a) zachovať existujúce intervaly medzi spojmi, zachovať nadväznosť spojov
- b) podporovať tvorbu integrovaného systému hromadnej dopravy v rámci samosprávneho kraja,
- c) zastávky vybaviť jednotným prístreškom, označníkom, cestovnými poriadkami, sedením, odpadkovým košom, osvetlením a vyznačiť ich pešiu dostupnosť.
- d) navrhnúť riešenie na elimináciu pohybu ťažkej dopravy po ulici Okružná
- e) dobudovanie chodníkov v zastavanom území, riešenie chodníkov v nových rozvojových lokalitách.

Ochranné pásma

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia platia ochranné pásma v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (Cestný zákon) a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb..:

- Cesta I. triedy má v extraviláne stanovené ochranné pásmo 50 m kolmo od osi vozovky, zodpovedá kategórii C 9,5/70. V zastavanom území má premenlivé parametre B2-MZ 8,5 /50, B2-MZ 12(11,5)/50. Prechádza cez zastavané územie obce
- Cesta III. triedy III/1550 sa riešeného územia dotýka okrajovo, do zastavaného územia mesta a záujmového územia mesta nezasahuje, jej ochranné pásmo je 20 m kolmo od osi vozovky.

Pre cesty III. triedy v zastavanom území obce alebo území určenom na zastavanie sa ochranné pásmo nevymedzuje.

Letecká doprava

Do riešeného územia nezasahujú ochranné pásma letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V zmysle §28 ods. 2 a §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a)),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b)),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia WN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c)),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie

elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d)).

9.2 Verejné technické vybavenie – vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Mesto Dudince má vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v správe Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti a.s. Banská Bystrica, Závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom. Rozvodná sieť v meste je napojená na zásobné potrubie zo skupinového vodovodu „Dudince“ LT DN 200 cez prepojovaciu šachtu do vodojemu Krížne a zásobné vodovodné potrubie LT DN 250. Skupinový vodovod je napojený na vodný zdroj „ Dvorníky vrt HG 8“ v k.ú. Dvorníky. Zdroj vody v súčasnosti postačuje. Skupinový vodovod zásobuje pitnou vodou okrem mesta Dudince aj obce Hontianske Tesáre, Hontianske Moravce, Dvorníky, Terany, Súdovce, Hokovce a v súčasnej dobe sa realizuje aj napojenie obce Lišov.

Vodovod nie je zrealizovaný v časti Merovce v chatovej a vinohradníckej oblasti ako aj v záhradkárskej osade v časti Dudince.

Okolo vodného zdroja „Dvorníky vrt HG 8“ je vydané ochranné pásmo II.stupňa v k.ú.Dvorníky a k.ú. Hontianske Tesáre - Obvodným úradom životného prostredia vo Zvolene zo dňa 12.6.2009. V zmysle nakladania s vodami je povolený odber 36,0 l/s.

Pre mesto Dudince sú vybudované tri vodojemy : Krížne- 1x650m³ , Krížne 1x1 000 m³ s min.hl.v.215,15m.n. na max. hl. v. 206,2m.n.m a vodojem Gestenec 1x400 m³ s min.hl.v. 173,2m.n.m a max. hl. v. 178,20m.n.m. Rozvodná sieť vodovodu je PCV, HDPE DN 100 a LT DN 100-150.

Požiadavky na riešenie:

V návrhu územného plánu je potrebné napojiť navrhované rozvojové územia na verejný vodovod so zokruhovaním vodovodu v rozvojových lokalitách. Trasa novonavrhovaných vodovodných rozvodov musí byť vedená verejným priestranstvom so zachovaním pásma ochrany podľa §19 zákona č. 442/2002 Z.z. s umožnením trvalého prístupu k potrubiu pešo aj mechanizmami.

Vodné zdroje pitnej vody

Skupinový vodovod je napojený na vodný zdroj „ Dvorníky vrt HG 8“v k.ú. Dvorníky. Okolo vodného zdroja „Dvorníky vrt HG 8“ je vydané ochranné pásmo II.stupňa v k.ú.Dvorníky a k.ú. Hontianske Tesáre - Obvodným úradom životného prostredia vo Zvolene zo dňa 12.6.2009 . V zmysle nakladania s vodami je povolený odber 36,0 l/s.

Zdroj vody v súčasnosti postačuje. Správca do budúcnosti vzhľadom na kapacitu zdroja a prívodného potrubia investície neplánuje.

Pre verejný vodovod obce je akumulácia vo vodojeme 2x650m³ , s kótami hladín – maximálna 272,5 m.n.m. a denná 267,5 m.n.m.

Nakoľko v roku 2011 bola fakturovaná voda pre obyvateľstvo 82 980m³ a pre ostatné organizácie - odberateľov 16 102 m³ , potreba vody nepresahuje požadovanú 60% akumuláciu – vodojem postačuje.

Požiadavky na riešenie:

Rešpektovať ochranné pásma vodných zdrojov, nenavrhovať žiadne funkčné využívanie vo vnútri ochranného pásma.

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

V meste je vybudovaná jednotná kanalizácia a čiastočne je vybudovaná dažďová kanalizácia. V oboch mestských častiach Dudince a Merovce je v správe a vlastníctve mesta Dudince a časť hlavného zberača „A“ DN 400 je v správe a vlastníctve Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. Banská Bystrica .

Kanalizácia je vybudovaná gravitačná, ale aj tlaková. V meste sú vybudované dve prečerpávacie stanice. Na kanalizačnej sieti sú vybudované odľahčovacie komory s vyústením do vodného toku Štiavnica. Kanalizácia v meste je vybudovaná potrubím DN 300, 400, jej dĺžka je 10 487 m. Mesto je odkanalizované na 100%. V chatovej oblasti, vo vinohradníckej oblasti a v záhradkárskej osade kanalizácie nie je zrealizovaná, odvedenie splaškových vôd je do septikov a žúmp.

Odpadové vody z mesta sú odvádzané zberačom do ČOV MB 3780EO v správe Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. Banská Bystrica od termínu 06/2016.

Dažďová kanalizácia je vybudovaná od autobusovej stanice / s ORL/ po ul. Okružná do vodného toku Štiavnica.

Odpadové vody z mesta a obce Terany sú odvedené zberačom „A“ DN 400 do MB ČOV s kapacitou 3 780EO, $Q_d = 1500 \text{ m}^3/\text{deň}$. V súčasnosti dosahuje zaťaženie 1518EO a $Q_d = 389 \text{ m}^3/\text{deň}$. ČOV je umiestnená v k.ú. obce Hokovce.

Požiadavky na riešenie:

V návrhu územného plánu je potrebné riešiť rozšírenie verejnej kanalizácie do rozvojových lokalít s napojením na jestvujúce kanalizačné rozvody, dažďovú vodu podľa možnosti riešiť odvedením do vodného toku Štiavnica a zadrživaním vody v území.

Ochranné pásma vodovodu a kanalizácie

Podľa zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v platnom znení pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

Hydromeliorácie

V katastrálnom území Dudince je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka. Žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácií š.p sa v riešom území nenachádzajú.

V návrhu územného plánu budú rešpektované odvodňovacie kanále vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanálov. Križovanie plánovaných inžinierskych sietí a komunikácií s kanálmi navrhnuť v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983.

Zásobovanie minerálnou vodou

Zásobovanie kúpeľných objektov je prírodnou, liečivou /minerálnou/ vodou za účelom kúpeľnej starostlivosti v Slovthermae Kúpeľoch Diamant Dudince š.p.

Zdrojom minerálnej vody je záchyt existujúcich a navrhované vývery na severnom úpätí Gestenca.

Minerálne – prírodno-liečebné vody dudineckého typu majú na základe hydrogeologického prieskumu vyhlásené ochranné pásma I.stupňa, II.stupňa a III.stupňa stanovené vo Vyhláske ministerstva zdravotníctva Slovenskej Republiky Z.z. č.19/2000 z 10.januára 2000.

Súčasná spotreba minerálnych vôd je 77,231 m³/rok.

Zvýšená spotreba minerálnych vôd pre kúpele sa v budúcnosti neuvažuje.

Zdrojom minerálnej vody je záchyt existujúcich a navrtné vývery na severnom úpätí Gestenca.

Požiadavky na riešenie:

Rešpektovať ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Dudinciach.

Geotermálne a banské vody

V riešenom území sa takéto vody nenachádzajú.

Ochranné pásma vodných zdrojov:

Okolo vodného zdroja „Dvorníky vrt HG 8“ je vydané ochranné pásmo II.stupňa v k.ú.Dvorníky a k.ú. Hontianske Tesáre - Obvodným úradom životného prostredia vo Zvolene zo dňa 12.6.2009.

9.3 Verejné technické vybavenie – energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Záujmovým územím prechádza 22kV vedenie č.325, čiastočne vzdušné, a čiastočne podzemné káblové (v zastavanej časti). Toto vedenie slúži ako napájač pre existujúce transformačné stanice VN/NN v meste.

Riešené územie je v súčasnosti prevažne zastavané. V území je vybudované celkom 14 trafostaníc VN/NN, stožiarových, murovaných, a kioskových. Existujúce NN rozvody obce sú vzdušné a káblové. Tie sú umiestnené v chodníkoch a zelených pásoch jednotlivých ulíc, v súbehu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Staršie rozvody sú ešte vzdušné, na betónových stĺpoch, napájané z uvedených TS.

Domové prípojky sú prevažne vzdušným vedením, čiastočne závesnými káblami, resp. káblovým zvodom v nových uliciach.

Po stožiaroch NN vedenia sú zrealizované aj rozvody vonkajšieho obecného osvetlenia, napojeného zo samostatných rozvádzačov RVO pri distribučných trafostaniciach. Rozvod je vzdušný samostatným vodičom AlFe. Ovládanie je prepojené s regulačným systémom obce. Centrálna časť obce a nové ulice majú samostatný káblový rozvod a osvetľovacie stožiare.

Požiadavky na riešenie:

Komplexne riešiť zásobovanie elektrickou energiou podľa návrhu jednotlivých funkčných plôch s návrhom nových trafostaníc podľa predpokladaných kapacít, VN rozvody navrhnuť zemným káblom v zelených pásoch.

Ochranné pásma

V zmysle Zákona o energetike č.251/2012 Zz zo dňa 31.07.2012 §43, ochranné pásmo VN vedenia od 1kV do 35kV holými vodičmi je 10m na každú stranu od krajného vodiča, v súvislých lesných priesekoch 7m.

Ochranné pásmo transformovne VN/NN je do vzd. 10m od konštrukcie transformovne.

Ochranné pásmo trafostanice VN/NN s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu el. stanice.

Ochranné pásmo káblového vedenia do 110kV v zemi je 1m na každú stranu od krajného kábla. Vonkajšie vedenie NN nemá ochranné pásmo. V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané:

- a) zriaďovať stavby a konštrukcie,
- b) pestovať porasty s výškou presahujúcou 3m, vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde sa nemohli dotknúť el. vedenia.
- c) uskladňovať ľahko horľavé a výbušne látky,
- d) vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť el. vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky,

Verejné osvetlenie

Po stožiaroch NN vedenia sú prevedené zrealizované aj rozvody vonkajšieho obecného osvetlenia, napojeného zo samostatných rozvádzačov RVO pri distribučných trafostaniciach. Rozvod je vzdušný samostatným vodičom AIFe. Ovládanie je prepojené s regulačným systémom obce.

Verejné osvetlenie v meste je riešené jednak svietidlami na podperných bodoch siete NN (v rozsahu vzdušného vedenia NN), jednak osvetľovacími stožiarimi, napájanými podzemným káblovým vedením (v rozsahu rozvodov podzemnými káblami).

Požiadavky na riešenie:

V rozvojových lokalitách riešiť verejné osvetlenie káblom v zelených pásoch s použitím úsporných svetelných zdrojov.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo rozvodov verejného osvetlenia je 1 m na obe strany od vodiča.

Zásobovanie plynom

Zdrojom zásobovania mesta zemným plynom je VTL prípojka plynu DN 200, PN 6,3MPa, s regulačnou stanicou RS Dudince, Okružná 116, o výkone 6000m³/hod- vstupný tlak 6,3 MPa, výstupný tlak 0,1 MPa(100kPa). V katastrálnom území Dudince a Merovce je celoplošne dobudovaná miestna STL distribučná plynovodná sieť z oceľového materiálu a z časti z materiálu polyetylén (PE100). Časť oceľových distribučných plynovodov je s aktívnou protikoróznou ochranou napájanou zo stanice KAO Dudince a stanica, el. káble, anódy)- . Dĺžka miestnej distribučnej siete STL plynovodov v katastri Dudince je cca 7600m, v katastri Merovce cca 2500m. Celková dĺžka je cca 10100m.

Pripojovacími plynovodmi(ďalej PP) DN 25 až DN 80 je pripojených cca 90% IBV a 100% KBV. PP pre IBV sú ukončené prevažne H.U.P. OPZ, v typových skrinkách DRZ na hraniciach jednotlivých parciel - prevažne v oplotení, v blízkosti miestnych komunikácií na vonkajších fasádach neoplotených objektov.

Križovania s vodným tokom Štiavnica , železničnou traťou ŽSR, štátnou cestou I/66 a s miestnymi komunikáciami, zodpovedajú požiadavkám platných zákonov, noriem a vyhlášok.

Prevádzkový tlak v mieste napojenia distribučnej siete pre obec je max. 100 kPa, v koncových bodoch jednotlivých vetiev max. 50 kPa. Prevedenie miestnej STL distribučnej siete prevedením zodpovedá STN EN 12007-2,3, TPP 702 01 a TPP 702 01

V katastrálnom území mesta Dudince sa nachádza aj vysokotlaká – VTL a stredotlaká - STL distribučná sieť plynovodov:

- VTL PL PP Plášťovce- Hokovce DN700, PN 6,3 MPa
- VTL PL Plášťovce- Dudince HP DN 100, PN 6,3 MPa
- VTL PL Dudince- Sebechleby DN 150, PN 6,3 MPa
- VTL prípojka pre RS 6000 Dudince, DN 200, PN6,3 MPa
- STL 1 prepojovací plynovod Dudince Hontianske Moravce DN200,PN 100 kPa

Prevádzkovateľom distribučnej siete je Slovenský plynárenský priemysel (SPP)- distribúcia a.s. Prevádzkovateľ nemá v katastrálnom území mesta Dudince vlastné rozvojové zámery.

Požiadavky na riešenie:

Riešiť rozšírenie rozvodov plynu podľa návrhu jednotlivých funkčných plôch podľa predpokladaných kapacít, rozvody plynu v nových rozvojových plochách navrhovať v zelených v zelených pásoch.

Ochranné a bezpečnostné pásma STL a NTL plynovodu

Ochranné pásmo jestvujúcej distribučnej siete -vodorovná vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu, alebo od technologickej časti plynárenského zariadenia , v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. § 79, je :

plynovod s menovitou svetlosťou do 200mm	4 m
plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500mm.....	8 m
plynovod s menovitou svetlosťou od 501 do 700mm.....	12 m
plynovod s menovitou svetlosťou nad 700mm	50 m
plynovod v zastavanom území s tlakom nižším ako 0,4 MPa	1 m
pre technologické plynárenské objekty.....	8 m
pre sondy.....	150m

Bezpečnostné pásmo jestvujúcej distribučnej siete - vodorovná vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu, alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia , v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. § 80, je:

plynovody s tlakom nižším ako 0,4 MPa, prevádzkované na voľnom priestranstve a na nezastavanom území.....	10m
plynovody s tlakom od 0,4MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 350mm.....	20 m
plynovody s tlakom od 0,4MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 350mm.....	50 m
plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm.....	50 m
plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm.....	100 m
plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm.....	150 m
plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm.....	200 m
pri regulačných staniach, filtračných staniach, armatúrnych uzloch.....	50m

Netradičné druhy energie

Vzhľadom na polohu osídlenia je potrebné v koncepcii rozvoja zvážiť i možnosti využitia netradičných druhov energie - slnečnej energie, biomasy (príp. iných alternatívnych energií s aplikáciou tepelných čerpadiel).

9.4 Verejné technické vybavenie – elektronické komunikačné siete

Telekomunikácie

Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami uloženými v zemi vedľa miestnych komunikácií. Okrajové časti mimo káblovej siete sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Telekomunikačné rozvody patria do primárnej oblasti Zvolen s digitálnou telefónnou ústredňou.

Príjem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén. Existujúce rozvody obecného rozhlasu sú totožné s trasou vonkajšieho osvetlenia. Napojené sú z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obecného úradu.

Iné druhy telefónnej siete

V rámci pokrytia územia Slovenska signálom Verejnej rádiatelefonickej siete sú vybudované základňové stanice pre šírenie signálu VRS systémom GSM 900 MHz a GSM 1800 MHz. V súčasnosti pôsobia na Slovenskom trhu traja mobilní operátori – Orange Slovensko, a.s. Bratislava, spoločnosť Slovak Telekom, a Telefonica O2. Tieto spoločnosti majú na území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja. Pokrytie obce je na požadovanej úrovni.

10. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov a ložísk nerastov

10.1 Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, na ochranu prírodných zdrojov, chránených území a na zabezpečenie ekologickej stability územia

Ochrana prírody a krajiny

Riešené územie mesta Dudince nezasahuje do CHKO Štiavnické vrchy, preto podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v jeho aktuálnom znení platí tu 1. stupeň územnej ochrany prírody.

Územná ochrana prírody

Na dotknutom území v juhozápadnej časti je evidovaný výskyt maloplošných chránených území - Prírodná pamiatka Dudinské travertíny.

Dudinské travertíny predstavujú najzachovalejšie tvary posledného obdobia tvorby travertínov, preto boli v roku 1964 vyhlásené za prírodnú pamiatku. Ide o význačné geomorfologické útvary usadenín pri bývalých prameňoch vzniknuté z prameňov teplej sírovodíkovej kyselky typov alkalicko-zem., zemito-alkal. síranových slaných vôd.

Dudinské travertíny

- prírodná pamiatka, vyhlásená ONV Zvolen v r. 1964, aktualizácia Krajský úrad v Banskej Bystrici v r. 1999
- Výmera chráneného územia – 13280 m²
- Stupeň ochrany – 4. , nemá vyhlásené ochranné pásmo

Tvoria ich nasledovné pramenné sedimenty v oblasti starého kúpaliska:

- **Travertínová terasa** (1 433 m²) predstavuje rozsiahle územie na brehu Štiavnice s niekoľkými miestami aktívnej tvorby travertínov v relatívne prírodných podmienkach. Intenzívne sa tu vytvára porézny krehký pramenit čisto bielej farby, ktorý pokrývajú zelené riasy.
- **Kúpeľný prameň** (1 975 m²) oválno - eliptická pramenitová kopa vysoká 6 m.
- **Tatársky prameň** (860 m²) veľká, 6 - 8 m vysoká homolovitá pramenitová kopa. Povrch zvetráva a zarastá bylinnou vegetáciou. Na vrchole kopy je pôvodný kráterový otvor výtoku minerálnej vody.
- **Hostečný prameň** (496 m²) veľká pramenitová kopa vedľa Tatárskeho prameňa, vysoká 6 - 7 m, ukrytá v krovitej vegetácii, má na povrchu kráterový otvor pôvodného výveru minerálnej vody.
- **Šípková ružička** (72 m²) malá pramenitová kopa leží JV od Hostečného prameňa. Situovaná v úbočí skolenom na sever je kopa asymetrická, zo severnej strany vysoká 2 m z južnej strany 0,5 až 1 m. Na vrchole je otvor výtokového krátera, pramenitá kopa je dobre zachovalá.
- **Očný prameň** (52 m²) veľká, 2,5 m vysoká okrajová pramenitová kopa vo východnej časti lesoparku kúpeľov na severnom úpätí masívu Gestenec, má na vrchole kopy dva kráterové otvory „oči“ priemeru 40 - 50 cm, ktoré boli pôvodnými vývermi minerálnej vody.
- **Rímske kúpele** (8 392 m²) = Močidlá - rozsiahla pramenitová kopa s plochým povrchom v ktorom je vytesaných 32 jám štvorcového a obdĺžnikového pôdorysu. Na najvyššej plochej pramenitovej kope je zachovaný kráter pôvodného výveru minerálnej vody.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v aktuálnom znení na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, v §15 sú uvedené činnosti, ktoré sú zakázané na území 4. stupňa ochrany.

Prvky územného systému ekologickej stability

V zmysle GNÚSES Slovenska, ÚPN VÚC Banskobystrického samosprávneho kraja a RÚSES okresu Krupina sa v riešenom území v severnej a juhozápadnej časti vyskytujú lokality s biotopmi európskeho a národného významu:

Biotopy európskeho významu:

Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky 6510

Biotopy národného významu :

Lk 10 vegetácia vysokých ostríc

Lesné biotopy:

Ls3.4 Dubovo-cerové lesy (91MO)

Z dôvodu rozsiahleho územia, ktoré je predmetom hodnotenia nie je možné vylúčiť výskyt chránených druhov živočíchov a rastlín a preto je potrebné pri následných realizáciách konkrétnych činností tieto skutočnosti mať v zreteli a postupovať v zmysle konkrétnou činnosťou dotknutých zákonov. Cez katastrálne územie prechádza nadregionálny hydrický biokoridor - vodný tok Štiavnica, ktorého trasa meandruje medzi brehovými porastami.

V návrhu riešenia je nutné rešpektovať prvky regionálneho a miestneho USES (lokálne biokoridory, ekologicky významné segmenty) a záujmy ochrany prírody.

Chránené druhy (druhovú ochranu)

V riešenom území je možné nájsť chránené druhy rastlín aj živočíchov. V predmetnom území na nelesných biotopoch v rámci niektorých vyššie uvedených lokalít evidujeme výskyt viacerých chránených druhov rastlín. Z významnejších rastlinných druhov bylinnej etáže druhy vlhkomilné, nitrofilné, napr: *kuklík mestský*, *kozonoša hostcova*, *zádušník brečtanovitý*, *ostružina ožina*, *přhlava dvojdomá* a i.

Z chránených druhov rastlín sa vyskytuje *hlaváčik jarný (Adonis vernalis)*. V katastri obce sa vyskytujú mnohé druhy rastlín, ktoré sú vo svojej existencii ohrozené, vzácne.

V riešenom území sa nenachádzajú chránené stromy.

Pri budovaní resp. prekládkach elektrických vedení 22 kV zabezpečiť, aby boli použité technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov.

Vodné toky rešpektovať ako významné biokoridory a mokrade.

V územnom pláne budú zapracované všetky záujmy ochrany prírody a krajiny premietnuté do existujúcej siete chránených území a území, ktoré sú uvedené v ÚP VÚC Banskobystrický kraj ako aj RUSES-e.

Prírodné zdroje

- ochrana lesných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov je zabezpečená lesným zákonom. Ochranné lesy tvoria pomerne významnú časť lesného ekosystému. V blízkosti kúpeľov Dudince sa nachádzajú lesy osobitného určenia v zmysle zákona o lesoch (kúpeľné lesy) práve z dôvodu existencie kúpeľného areálu a blízkosti prírodných liečivých zdrojov- vôd.

Lesy osobitného určenia sú tu vyhlásené z hľadiska lokalizácie v chránených územiach s prioritnou funkciou ochrany prírody v riešenom území je posilnená ochrana lesných zdrojov vo zvýšenej miere.

- ochrana vodných zdrojov

Vonkajšia ochrana prírodných liečivých zdrojov je zabezpečená ochrannými pásmami ustanovenými vo vyhláske MZ SR č. 19/2000, ktorou boli vyhlásené ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Dudinciach a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Santovke a v Slatine

V katastri sa nachádzajú ochranné pásma vodných zdrojov I., II. a III. stupňa pre pramene prírodných liečivých zdrojov, ktoré zasahujú do intraviláne obce.

- ochrana pôdných zdrojov

Chránenou pôdou v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu je pôda osobitne chránená Nariadením vlády SR č. 58/2013 a pôda s vykonanými investičnými zásahmi – odvodnením. V riešenom území sa nachádzajú pôdy 2.,3., 4., 5., 6. a 8. skupiny medzi ktorými sú aj pôdy osobitne chránené, za ktoré sa podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 platia odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy.

- ochrana genofondových zdrojov

Genofondové lokality v riešenom území nie sú určené.

10. 2 Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva

Mesto Dudince z pamiatkového hľadiska nie je zaujímavé. V katastrálnom území sa nenachádzajú kultúrne pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. V riešenom území sa nachádzajú tzv. „rímske kúpele“, ktoré sú súčasťou prírodnej pamiatky Dudinské travertíny.

Dudinské travertíny tvoria sústavu mohutných travertínových pokryvov pramenitov až penovcov, rôzneho veku a stupňa travertinizácie. Travertíny vznikli na výveroch minerálnych vôd. historickej dobe začal pramene jednoduchým spôsobom využívať človek, najprv ako prosté jednoduché kúpele bez deštrukčných zásahov.

V území mesta Dudince sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“) národné kultúrne pamiatky – archeologické náleziská:

- *Záporovo* - polykultúrna lokalita - kultúry: železovská, lengyelská, potiská, bádenská, maďarovská; sídlisko z 9. 10. stor.
- *Porosín* neolitické sídlisko - množstvo kamennej industrie (SZ od obce), národná kultúrna pamiatka evidovaná v ÚZPF pod č. 2181/1
- *Staré vinice* - doklady ludanickej skupiny (eneolit)
- *Nad Cigáňmi* - mlado lineárna keramika, sídliskové nálezy železovskej a lengyelskej k. - keramika, kamenné úštepy, ranostredoveká keramika (8. - 9. stor.)
- *Pri benzínovej pumpe* - mlado lineárna keramika (neolit), keramika ludanickej skupiny (eneolit). stredoveká keramika
- tzv. *Rímske kúpele* - bližšie nedatovaná archeologická lokalita

Je pravdepodobné, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou budú zistené ďalšie archeologické nálezy, resp. archeologické situácie.

Stavebník/investor v každej etape stavby vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada (v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v platnom znení) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk. Podľa § 37 ods. 3 citovaného zákona v znení neskorších zmien a doplnkov (zákon 208/2009 Z. z.). „O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad. V prípade záchranného archeologického výskumu KPÚ vydá rozhodnutie.

10. 3. Požiadavky na ochranu ložísk nerastov

V k. ú. Dudince a Merovce sa nenachádza dobývací priestor, nie je určené chránené ložiskové územie, nie sú evidované nelegálne skládky odpadov a nie sú evidované staré banské diela, a prieskumné územia pre vyhradený nerast.

11. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia a požiadavky na rešpektovanie ochranných pásiem.

a) Dopravné ochranné pásma

Riešeným územím prechádza cesta I. triedy, ktoré má v extraviláne stanovené ochranné pásmo 25 m kolmo od osi vozovky, zodpovedá kategórii C 9,5/70. V zastavanom území má premenlivé parametre B2-MZ 8,5 /50, B2-MZ 12(11,5)/50. Prechádza cez zastavané územie obce, prechádza v smere Šahy – Zvolen.

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia platia ochranné pásma v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (Cestný zákon) a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.:

- Cesta I. triedy má v extraviláne stanovené ochranné pásmo 50 m kolmo od osi vozovky,

- Cesta III. triedy, jej ochranné pásmo je 20 m kolmo od osi vozovky.

Ochranné pásmo dráhy je priestor po oboch stranách obvodu dráhy vymedzený zvislými plochami vedenými v určenej vzdialenosti od hranice obvodu dráhy; hranica ochranného pásma dráhy je pre železničnú dráhu 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od vonkajšej hranice obvodu dráhy.

b) Ochranné pásma technickej infraštruktúry :

Podľa zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v platnom znení pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

V pásme ochrany je zakázané

- vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav,
- vysádzať trvalé porasty
- umiestňovať skládky
- vykonávať terénne úpravy

V zmysle Zákona o energetike č.251/2012 Z.z. v platnom znení zo dňa 31.07.2012 §43, ochranné pásmo VN vedenia od 1kV do 35kV holými vodičmi je 10m na každú stranu od krajného vodiča, v súvislých lesných priesekoch 7m.

- Ochranné pásmo transformovne VN/NN je do vzdialenosti 10 m od konštrukcie transformovne
- Ochranné pásmo trafostanice VN/NN s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplatením alebo obostavanou hranicou objektu el. stanice
- Ochranné pásmo káblového vedenia do 110kV v zemi je 1m na každú stranu od krajného kábla.

Ochranné pásmo jestvujúcej distribučnej siete - vodorovná vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu, alebo od technologickej časti plynárenského zariadenia , v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. v platnom znení § 79, je :

- plynovod s menovitou svetlosťou do 200mm4m
- plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500mm.....8m
- plynovod s menovitou svetlosťou od 501 do 700mm.....12m
- plynovod s menovitou svetlosťou nad 700mm50m
- plynovod v zastavanom území s tlakom nižším ako 0,4 MPa1 m
- pre technologické plynárenské objekty.....8m
- pre sondy.....150m

Bezpečnostné pásmo jestvujúcej distribučnej siete - vodorovná vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu, alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia , v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. v platnom znení § 80, je:

- plynovody s tlakom nižším ako 0,4 MPa, prevádzkované na voľnom priestranstve a na nezastavanom území.....10m

- plynovody s tlakom od 0,4MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 350mm.....20m
- plynovody s tlakom od 0,4MPa do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 350mm.....50m
- plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm.....50m
- plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm.....100m
- plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm.....150m
- plynovody s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm.....200m
- pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch.....50m

c) Ochranné pásma vymedzené podľa osobitných predpisov

- Ochranné pásmo minerálnej vody stanovené zákonom č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách v platnom znení.

Vonkajšia ochrana prírodných liečivých zdrojov je zabezpečená ochrannými pásmami ustanovenými vo vyhláške MZ SR č. 19/2000, ktorou boli vyhlásené ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Dudinciach a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Santovke a v Slatine.

- Ochranné pásmo I. stupňa chráni výverovú oblasť,
- ochranné pásmo II. stupňa chráni akumulačnú oblasť,
- ochranné pásmo III. stupňa chráni infiltračnú oblasť.

Dodržiavanie legislatívy v kúpeľnom území a Štatútu kúpeľného miesta Dudince (schválený uznesením vlády SR z 29. septembra 1998 číslo 623) vykonáva Ministerstvo zdravotníctva SR prostredníctvom Inšpektorátu kúpeľov a žriediel.

- Ochranné pásmo vodného zdroja

Okolo vodného zdroja „Dvorníky vrt HG 8“ je vydané ochranné pásmo II.stupňa v k.ú.Dvorníky a k.ú. Hontianske Tesáre - Obvodným úradom životného prostredia vo Zvolene zo dňa 12.6.2009. V zmysle nakladania s vodami je povolený odber 36,0 l/s.

- Ochranné pásmo vodných tokov

Vymedzené STN 75 2102 Úpravy riek a potokov, časť Ochranné pásma. V ochrannom pásme vodného toku nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy, pri ktorej sa ochranné pásmo rozširuje na 20 m od brehovej čiary. Minimálna šírka ochranného pásma je stanovená na 4,0 m (6,0 m) od brehovej čiary pre vodné toky, ktoré majú šírku medzi brehovými čiarami do 10,0 m (10,0-50,0 m).

Ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Štiavnica je 10m od brehovej čiary.

- Ochranné pásmo lesa

Podľa zákona č. 326/2005 Z.z. v platnom znení ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

- Ochranné pásmo prírodnej pamiatky Dudinské travertíny, v 4. stupni ochrany platia podmienky ochrany na základe ustanovení § 15 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v aktuálnom znení na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, v §15 sú uvedené činnosti, ktoré sú zakázané na území 4. Stupňa ochrany.

- Ochranné pásma kultúrnych pamiatok

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“) sú evidované národné kultúrne pamiatky – archeologické náleziská. Podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení podľa §18 ochranné pásmo je územie vymedzené na ochranu a usmernený rozvoj prostredia alebo okolia nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny.

Podľa §27 ods.2 uvedeného zákona V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

- Ochranné pásmo cintorína

Podľa §15 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z.z. v platnom znení Ochranné pásmo pohrebiska je 50 m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom

12. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

12.1 Požiadavky v záujme obrany štátu

V záujmovom území nie sú evidované žiadne nadzemné, podzemné objekty ani inžinierske siete vojenskej správy, ani plynotesné alebo odolné úkryty.

Pri koncipovaní ďalšieho rozvoja mesta je nevyhnutné rešpektovať záujmy obrany štátu, ktoré sa týkajú územia mesta a aj záujmového územia. To prvorado znamená potrebu zabezpečenia trvalej priechodnosti cesty I. triedy a železnice vrátane mostov a ostatných zariadení, ktoré sú na trasách ciest umiestnené.

12.2 Požiadavky v záujme požiarnej ochrany

Na území obce pôsobí obecný hasičský zbor v súlade s materiálom Plošné rozmiestnenie síl a prostriedkov hasičského a záchranného zboru a obecných hasičských zborov – sídla hasičských staníc, ktorý bol prerokovaný vládou SR dňa 27.2.2008, zariadenie je zaradené do kategórie B.

Rozvody vody opatrené hydrantmi v obci zabezpečujú dostatok vody na hasenie požiarov v súlade s platnými predpismi.

V záujme zabezpečenia požiarnej ochrany budú v návrhu Územného plánu mesta Dudince zapracované nasledujúce požiadavky:

- Riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb a s ďalšími platnými právnymi predpismi a záväznými STN z odboru požiarnej ochrany.
- Pre všetky areály je nutné zabezpečiť zdroj vody na hasenie požiarov a odberné miesta v zmysle vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

12.3 Požiadavky v záujme civilnej ochrany

Pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti je potrebné riadiť sa na území obce pri investičnej výstavbe týmito požiadavkami :

- zákonom NR SR č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany

a ďalších vyhlášok vyplývajúcich zo zák. NR SR č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších prepisov.

V zmysle Vyhlášky MV SR č.532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné jednotlivé projektové dokumentácie navrhovaných stavieb doplniť o riešenie na osobitné zabezpečenie stavieb z hľadiska civilnej ochrany.

12.4 Ochrana pred povodňami

Pre ďalší rozvoj, či už bytový, výrobný, športový alebo rekreačný upozorňujeme na oprávnenia pri správe vodných tokov, kde v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. podľa § 49 môže správca vodného toku pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle Zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z.z. Na tokoch nachádzajúcich sa v katastrálnom území mesta Dudince nie je vysledované inundačné územie, vzhľadom na uvedené je potrebné postupovať v zmysle § 46 zákona o vodách č. 364/2004 Z.z.

Je potrebné rešpektovať STN 75 2102 Úpravy riek a potokov, časť Ochranné pásma. V ochrannom pásme vodného toku nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súdežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy, pri ktorej sa ochranné pásmo rozširuje na 20 m od brehovej čiary. Minimálna šírka ochranného pásma je stanovená na 4,0 m (6,0 m) od brehovej čiary pre vodné toky, ktoré majú šírku medzi brehovými čiarami do 10,0 m (10,0-50,0 m).

Pri navrhovaní funkčných plôch je potrebné akceptovať ustanovenia Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a ustanovenia Zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z.z v znení neskorších predpisov. Pri ochranných pásmach vodárenských zdrojov je potrebné dodržať podmienky vyplývajúce z § 32 Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z v znení neskorších predpisov.

SVP, š.p. OZ Banská Bystrica má v rámci svojej koncepcnej činnosti vypracovaný Vodohospodársky plán povodia Ipl'a III. cyklus, Hydroekologický plán povodia Ipl'a II. cyklus.

V zmysle požiadaviek Smernice č 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady ustanovujúcej rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky bol vypracovaný Vodný plán Slovenska II. cyklus. Plán obsahuje prílohu 8.4a „Návrh opatrení na elimináciu významného narušenia pozdĺžnej spojitosti riek a biotopov". V prílohe je uvedený menovitý zoznam stavieb narúšajúcich pozdĺžnu kontinuitu tokov s návrhom opatrení na ich spriechodnenie. Pre lokalitu Dudince sa pre zlepšenie migračného potenciálu navrhuje spriechodnenie hate na vodnom toku Štiavnica v rkm 10,968.

13. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s ohľadom na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia

Zásady urbanistického rozvoja a funkčného využívania riešeného územia:

- vytváranie podmienok pre rozvoj rekreačných priestorov regionálneho a nadregionálneho významu s dôrazom na rozvoj vidieckej rekreácie,
- zabezpečenie komplexnej obsluhy obyvateľov v oblasti základnej občianskej vybavenosti
- vytvorenie kvalitných dopravných väzieb a priestorových podmienok pre rozvoj.

Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania obce:

Pre riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mesta Dudince v územnom pláne sú nasledujúce požiadavky:

- vymedziť vhodné plochy pre ďalší územný rozvoj obce
- navrhnuť plochy a podmienky pre rozvoj vyššej kúpeľnej vybavenosti ako hlavného rozvojového potenciálu územia
- navrhnuť podmienky pre kvalitatívnu zmenu pri tvorbe mestského centra, v centrálnej časti mesta navrhnuť regulatívy pre vytvorenie zmiešaného územia vyššej vybavenosti
- Stanoviť podmienky pre zabezpečenia optimálneho rozvoja kúpeľov v oblasti zdravotníctva aj rekreácie
- popri rozvoji obytných funkcií obce zaoberať sa v adekvátnom rozsahu aj rozvojom ďalších funkcií územia, najmä rekreácie
- rešpektovať stanovené ochranné, bezpečnostné a hygienické pásma, ako aj požiadavky ochrany prírody a prírodných zdrojov
- v riešení je potrebné naviazať na pôvodnú urbanistickú štruktúru
- návrh zástavby IBV prispôbiť zásadám mestskej architektúry malého sídla
- z hľadiska navrhovania technickej infraštruktúry sa vyhýbať neekonomickému riešeniu jednostranne obostavaných komunikácií
- navrhnuť podmienky, limity a regulatívy pre čiastočnú transformáciu časti vinogradov v k.ú. Merovce na plochu rekreácie a transformáciu vinohradníckych domčekov na rekreačné domy
- navrhnuť podmienky, limity a regulatívy pre záhradkársku a vinohradnícku osadu v k.ú. Dudince
- vymedziť plochu pre umiestnenie malých výrobných prevádzok a výrobných služieb,, ktoré nebudú v konflikte so zásadami kúpeľného mesta, areály výrobných prevádzok oddeliť od obytnej zástavby pásom ochrannej zelene
- riešiť elimináciu vnútorného tranzitu ťažkej dopravy cez centrum mesta (zberný dvor, prevádzky výrobných služieb, vinohrady v k.ú. Merovce)
- rešpektovať a premietnuť trasu rýchlostnej cesty R3

Identifikácia nových požiadaviek na funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia obce :

- a) ustanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, navrhnuť nové plochy pre rozvoj bývania, vybavenosti, obchodu a služieb, športu a rekreácie , výroby a prislúchajúceho technického vybavenia
- b) navrhnuť zásady pre kreovanie mestského centra ako kultúrno-spoločenského centra spájajúceho kúpele s mestom
- c) preveriť riešenia dopravných napojení nových lokalít a ich prepojení
- d) preveriť kapacity a potreby statickej dopravy v celej obci, ťažiskovo vo vzťahu ku kúpeľom, podnikateľským aktivitám a k novo navrhovaným rozvojovým plochám
- e) komplexne preriešiť územný dopad problematiky odpadového hospodárstva, triedenie, zhodnotenie druhotných surovín
- f) navrhnuť plochy pre vytvorenie stavebných pozemkov pre rodinné a bytové domy – vyhodnotiť a preveriť aktuálnosť rozvojových zámerov podľa jestvujúcej územnoplánovacej dokumentácie, resp. územnoplánovacích podkladov (urbanistických štúdií)
- f) premietnuť a zosúladiť rozvojové zámery vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a jeho zmien a doplnkov do územného plánu obce

14. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

14.1. Bývanie

V súčasnosti je bývanie druhou nosnou funkciou v riešenom území. Plochy bývania v rodinných domoch sú od jadra mesta „odrezané“ dopravnými funkciami - cestou I/66 a železnicou. Plochy IBV v k.ú. Dudince sú západne od cesty I/66, ktorá tvorí výraznú bariéru vo vzťahu k mestským funkciám. Druhá pôvodná plocha IBV je v k.ú. Merovce.

Funkcia bývania v území mesta vymedzenom cestou I. triedy a železnicou je reprezentovaná zástavbou bytových domov s podlažnosťou od 4 do 8 podlaží, v okrajovej časti na severe zastavaného územia je plocha rodinných domov prevažne jednopodlažných s podkrovím. Stavebný rozvoj a výstavba bytov sa začala intenzívnejšie realizovať s rozvojom kúpeľov. Väzby pôvodnej dediny s kúpeľmi boli veľmi slabé. Novšia časť Dudiniec sa začala rozvíjať vo väzba na kúpele v druhej polovici minulého storočia a to prevažne funkciou bývania a základnej vybavenosti hlavne pre zamestnancov kúpeľov.

Dôsledkom toho je urbanisticky a architektonicky nejednotný výraz mesta.

Skladbu domového a bytového fondu mesta Dudince znázorňuje tabuľka

Domový a bytový fond mesta Dudince		
	2011	2015
Domy spolu.	217	353
Trvalo obývané domy	416	224
Z toho: rodinné	217	324
Neobývané domy	110	13

Byty spolu	636	367
Trvalo obývané byty spolu	334	741
Z toho v bytových domoch	419	417

Po roku 2000 bolo postavených 9 mestských nájomných bytových domov s nájomnými bytmi, nakoľko byty v jestvujúcich bytových domoch boli prevažne odkúpené do osobného vlastníctva. Priemerná obložnosť bytu je 2,1 obyv./byt.

Intenzita novej bytovej výstavby sa zvyšuje. V budúcnosti možno za istých okolností predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch. Zdrojom dopytu po nových bytoch bude pokračujúci trend znižovania počtu osôb na domácnosť a rast priemernej obytnej plochy na obyvateľa. Podmienkou pre rozvoj bytovej výstavby je dostatok pracovných príležitostí, pričom pracovné príležitosti v meste by sa mali orientovať na kúpeľníctvo a s tým spojené skvalitňovanie a rozširovanie služieb.

Územný plán navrhne nové plochy pre výstavbu rodinných a bytových domov, ktoré budú nadväzovať na existujúce zastavané územie za podmienky čo najmenších nákladov na technickú infraštruktúru. Na základe požiadavky obce je potrebné vymedziť plochu pre bytové domy, hlavne formou nájomného bývania.

Požiadavky na bývanie vyplývajúce z prieskumov a rozborov pre skvalitnenie bývania v obci

- rekonštrukcia existujúceho bytového fondu
- výstavba rodinných domov v nových rozvojových lokalitách
- výstavba malých bytových domov, resp. apartmánových domov
- výstavba nových objektov kumulovaných funkcií bývania a vybavenosti
- cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších vzťahoch k príľahlému územiu. Ich šírkové usporiadanie navrhnuť podľa STN 73 6110.
- rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
- výstavba nových chodníkov
- Dobudovanie parkovacích miest pri bytových domoch

14.2. Občianska vybavenosť, sociálna infraštruktúra a rozvoj turistiky

Občianska vybavenosť je vybudovaná na úrovni mesta, špecifické postavenie má kúpeľná vybavenosť.

K vybavenostnej infraštruktúre patria zariadenia občianskej vybavenosti, ktoré rozdeľujeme do kategórií:

- sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, kultúra a osвета, telovýchova a šport, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť,
- komerčná infraštruktúra – obchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné
- ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, cirkvi

V meste Dudince významné pozície má kúpeľná vybavenosť reprezentovaná kúpeľnými liečebnými domami a službami v nich poskytovanými v oblasti zdravotníckej, rekonvalescencie, rehabilitácia a regenerácie. Jej ďalší rozvoj je podmienený kapacitou, výdatnosťou a povoleným množstvom odberu minerálnej vody, pričom súčasný stav sa považuje za konečný. Z toho dôvodu je potrebné orientovať sa na zvýšenie kvality poskytovanej starostlivosti.

Druhú funkciu zabezpečujú zariadenia, ktoré poskytujú regeneračné a relaxačné služby, ale nie sú to kúpeľné zariadenia a nevyužívajú priamo na svoje procedúry liečivú vodu. Letnú sezónnu rekreáciu zabezpečuje letné kúpalisko, ktoré je vlastníctvom kúpeľov, nie je využívané na liečebné účely.

Požiadavky na riešenie:

Je potrebné posilniť hospodársku základňu mesta poskytovaním služieb pre rekreáciu a cestovný ruch - rekreačné ubytovanie, stravovanie a súvisiace služby

- Podporiť využívanie kúpaliska, ktoré disponuje rozvojovým potencionálnom na predĺženie sezóny, resp. na celoročné využívanie
- Zabezpečiť súvisiaci rozvoj technickej infraštruktúry, vrátane statickej dopravy
- Vnútorne kúpeľné územie riešiť parkovou úpravou s prvkami drobnej architektúry a umeleckými dielami
- Na rekreačné využitie využívať turistické chodníky a cykloturistické trasy, vrátane pohybových aktivít v kúpeľnom parku.
- Občiansku vybavenosť (mimo kúpeľnej vybavenosti) orientovať na podporu a doplnenie kúpeľnej vybavenosti.
- Vytvoriť podmienky realizáciu objektov rekreačného bývania v spojení s rehabilitačno-relaxačnými funkciami

14.3. Výroba a hospodárska základňa

Najviac obyvateľov v obci je zamestnaných v oblasti v služieb – sú to hlavne Kúpele Dudince, Slovthermae, ostatné ubytovacie, stravovacie zariadenia naviazané na kúpeľné služby. Druhým v poradí je verejná sféra – školy, úrad a mestský podnik. Ostatné prevádzky obchodu a služieb ako zamestnávateľia nepredstavujú výrazný počet pracovných miest, jedná sa prevažne o živnostníkov a rodinné firmy.

Priemyselné prevádzky sa z dôvodu ochrany minerálnych prírodných zdrojov na území mesta nenachádzajú.

Malý podiel predstavuje poľnohospodárstvo – rastlinná výroba, živočíšna výroba v riešenom území z dôvodu ochrany prírodných zdrojov nie je prípustná.

Požiadavky na riešenie

Vzhľadom k charakteru mesta nie je žiadúce vymedziť veľkoplošné územia pre rozvoj výroby alebo priemyselného parku. Podporovať výrobné služby a malé výrobné prevádzky bez dopadu na kvalitu pôdy, vody, ovzdušia, bez potreby na intenzívnu dopravnú obsluhu.

Navrhnuť podmienky pre zachovanie vinohradníctva ako súčasť rekreácie.

15. Požiadavky z hľadiska životného prostredia

Územný plán mesta Dudince je podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení je strategickým dokumentom, ktorý podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie.

V riešení územného plánu nebudú do územia navrhované také aktivity, ktoré by zhoršovali súčasný stav životného prostredia.

15.1. Odpady

- Zhodnotiť aktuálny stav odpadového hospodárstva v riešenom území v nadväznosti na POH mesta, POH okresu a POH Banskobystrického kraja.
- V súlade s Programom odpadového hospodárstva mesta Dudince riešiť systém zberu, prepravy a zneškodňovanie komunálnych odpadov vrátane separovaného zberu, v prípade potreby určiť priestory (plochy), kde je možné odovzdávať vyseparované zložky komunálneho odpadu, drobný stavebný odpad, objemný odpad, vytriedené odpady z domácností s obsahom škodlivín v areáli družstva.
- V závislosti od množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a to – z domácností, z údržby verejnej zelene a pod. navrhnuť opatrenia na znižovanie množstva týchto odpadov ukladaných na skládky odpadov.

15.2. Ovzdušie

- Orientovať sa výrobu tepla z obnoviteľných zdrojov energie.
- Zamedziť umiestnenie veľkého zdroja znečistenia ovzdušia
- Navrhnuť opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov z dopravy

15.3. Zeleň

- Vytvorenie verejného priestoru s parkovou úpravou v ploche vymedzenej ulicou Okružnou, vodným tokom Štiavnica, kúpaliskom a objektami kúpeľov
- Úprava verejných priestranstiev v obci doplnením zeleňou
- Zvýšiť podiel verejnej a sprievodnej zelene a jej kvalitu
- Zabezpečiť likvidáciu invázných druhov rastlín

15.4. Ochrana vôd

- Špecifikovať miestne zdroje pitnej vody, vyznačiť zdroje pitnej vody, pre ktoré je potrebné stanovenie legislatívnej ochrany.
- Neumiestňovať zdroje potencionálneho znečistenia podzemných vôd znečistenia do riešeného územia
- Areály a objekty nenapojiteľné na systém kanalizácie riešiť samostatnými ČOV s odvedením vyčistenej vody do recipienta a nepriepustnými žumpami
- Riešenie odtokových pomerov zrážkových vôd z poľnohospodársky využívaných pozemkov v súvislosti s riešením tvorby a ochrany krajiny.
- Rešpektovať odvodňovacie kanály vrátane ich ochranného pásma
- Navrhnuť ochranné opatrenia voči prívalovým vodám a vybrežovaniu tokov, revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov

Ostatné faktory negatívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia:

- rešpektovať ustanovenia Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- v súlade s vyhláškou MZ SR č. 524/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o radiačnej monitorovacej sieti a vyhláškou MZ SR č. 528/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia
- rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

15.5. Ochrana pred žiarením

Pri navrhovaní nových stavieb a posudzovaní ich vnútorného ovzdušia a vonkajšieho žiarenia je treba postupovať podľa NV SR č. 350/2006, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného ožiarenia, účinné od 1.6.2006.

16. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany pôdneho fondu

Požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy

Z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy je potrebné rešpektovať:

- Vyhodnotenie predpokladaného použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely spracovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v platnom znení
- Vyhodnotenie záberov spracovať v zmysle vyhlášky MP SR č.508/2004, ktorou sa vykonávajú ustanovenie zákona č.220/2004 Z. z. a Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy
- Pri vyhodnocovaní záberu poľnohospodárskej pôdy vyhodnocovať v textovej, tabuľkovej a grafickej časti požiadavky na zmenu funkčného využitia len v rámci platnosti návrhu ÚPN
- Pre účely novej výstavby plôch využívať prioritne zostatkové plochy v rámci zastavaného územia a plochy priamo nadväzujúce na zastavané územie obce,
- Minimalizovať zábery poľnohospodárskej pôdy zaradenej podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky medzi osobitne chránené pôdy,
- Rešpektovať priestorovú druhovú a funkčnú diferenciaciu poľnohospodárskej pôdy a jej využívanie vo vzťahu k potenciálu pôd a ekologickej stabilite územia,
- Navrhnuť spôsoby protieróznych a ekostabilizačných opatrení pre činnosti podporujúce a spôsobujúce prirodzené deštrukčné javy v území.

Požiadavky z hľadiska ochrany lesných pozemkov

Lesné pozemky majú legislatívne stanovenú ochranu zákonom č. 326/2005 Z.z. o lesoch v platnom znení. V riešení je potrebné z tejto legislatívy vychádzať. V riešení územného plánu je potrebné z hľadiska lesných pozemkov a lesného hospodárstva rešpektovať ochranné pásmo lesa.

- Rešpektovať priestorovú štruktúru lesných pozemkov a ich využívanie vo vzťahu k potenciálu pôd a ekologickej stabilite územia.
- Zachovať prístup na obhospodarovanie lesov

17. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť s podrobnosťou územného plánu zóny

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán mesta vymedziť plochy, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny. To sa týka rozsiahlejších plôch určených pre výstavbu, kde spôsob parcelácie pozemkov vyžaduje sceľovanie, alebo delenie parcel.

18. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Územný plán mesta bude stanovovať súbor regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia vzťahujúcich sa na jednotlivé funkčné plochy, ktoré vymedzí územný plán.

Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia budú zabezpečovať cieľ hospodárneho využívania územia v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Budú mať charakter limitov a regulatívov navrhnutých v záväznej časti dokumentácie a odporúčaní, ktoré budú súčasťou smernej časti dokumentácie.

Požiadavky na určenie regulatívov

Záväzná časť návrhu ÚPN bude stanovovať:

- limity funkčného využívania územia
- zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, športu a rekreácie a výrobných území
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, vrátane plôch zelene
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

19. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (§108, ods. 3) a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. územný plán mesta vymedzí verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

V prípade riešeného územia budú ako verejnoprospešné stavby vymedzené najmä dopravné líniové stavby, prístupové komunikácie pre obsluhu navrhovaných rozvojových plôch, energetické a vodohospodárske zariadenia a líniové stavby, plochy, prípadne stavby vyplývajúce z ochrany prírodných minerálnych liečivých zdrojov. Návrh vymedzenia verejnoprospešných stavieb bude súčasťou záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie. Verejnoprospešné stavby je potrebné vymedziť v členení podľa ich funkčnej charakteristiky.

Medzi verejnoprospešné stavby je potrebné zaradiť :

- Rozšírenie vodovodných a kanalizačných do navrhovaných lokalít s napojením na jestvujúce verejné rozvody
- realizácia dažďovej kanalizácie s vyústením do vodného toku Štiavnica
- realizácia navrhnutých opatrení na zadržiavanie vody v krajine vrátane navrhnutých rozvojových plôch
- Rozšírenie rozvodov elektrickej siete, verejného osvetlenia, umiestnenie nových blokových trafostaníc do rozvojových lokalít
- Vybudovanie komunikácií v rozvojových územiach pre všetky navrhnuté funkcie vrátane návrhu a opatrení na zníženie dopravy na ul. Okružná
- Vymedzenie plôch verejnej zelene, úpravy kúpeľného parku
- Rekonštrukcie a oprava jestvujúcich chodníkov, vybudovanie nových chodníkov vo všetkých rozvojových lokalitách
- Úprava šírkových a smerových parametrov a oblúkov miestnych, obslužných a účelových komunikácií
- Rozšírenie cintorína v k.ú. Merovce

20. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Postup spracovania, prerokovania a schválenia Územného plánu mesta Dudince bude v súlade s metodikou podľa zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a súvisiacimi predpismi a vykonávacou vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Ako návrhový rok ÚPN mesta Dudince je uvažovaný rok 2035. ÚPN mesta Dudince bude spracovaný v textovej, tabuľkovej a grafickej časti pre celé riešené územie. Rozsah a obsah textovej a grafickej časti spracovať v súlade s §12 vyhlášky č. 55/2001.

Koncept územného plánu bude spracovaný variantne v súlade s §9 vyhl. č. 55/2001 Z.z. Povinnosť spracovania variantov vyplýva aj zo zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení. Vo variantoch je potrebné riešiť dopravu a rozvojové plochy IBV.

Návrh územného plánu bude spracovaný v súlade s §12 vyhl. č. 55/2001 Z.z.

Grafická časť:

1. Širšie vzťahy	M 1: 50 000
2. Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami	M 1: 5 000
3. Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami	M 1: 5 000
4. Riešenie verejného dopravného vybavenia	M 1: 5 000
5. Riešenie technického vybavenia obce	M 1: 5 000
6. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
7. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde	M 1: 5 000

Textová časť:

- A. Základné údaje
- B. Riešenie územného plánu
- C. Doplnujúce údaje
- D. Dokladová časť

Obsah návrhu územného plánu v textovej časti

- a. vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis
- b. väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu
- c. základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
- d. riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešeného obce do systému osídlenia
- e. návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
- f. návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
- g. návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie
- h. vymedzenie zastavaného územia obce
- i. vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- j. návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami
- k. návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení
- l. návrh koncepcie verejného dopravného a technického vybavenia
- m. koncepciu starostlivosti o životné prostredie

- n. vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- o. vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou
- p. vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely
- q. komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov
- r. návrh záväznej časti.

Záväzná časť

1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia
2. Určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity ich využitia
3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia.
4. Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia územia
5. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene
6. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie
7. Vymedzenie zastavaného územia obce
8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území
9. Plochy pre verejnoprospešné stavby, delenie a sceľovanie pozemkov a pre vykonanie asanácie
10. Určenie území pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny
11. Zoznam verejnoprospešných stavieb
12. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Čistopis územného plánu

Po prerokovaní návrhu územného plánu, vydaní súhlasu podľa §25 stavebného zákona príslušným orgánom územného plánovania (Okresný úrad v sídle kraja) a schválení v Mestskom zastupiteľstve, bude vyhotovený čistopis územného plánu v troch exemplároch, ktoré budú v súlade so stavebným zákonom uložené v Meste Dudince ako orgáne územného plánovania, stavebnom úrade a Okresnom úrade v Banskej Bystrici, odbor výstavby a bytovej politiky. Zároveň bude vyhotovený registračný list a odoslaný v súlade s §28 ods. 5 stavebného zákona na Ministerstvo dopravy a výstavby SR.

Koniec textu.